

# GAZETA LWOWSKA

Wychodzi codziennie o godzinie 3. po południu z wyjątkiem świąt i niedziel.  
Numer pojedynczy kosztuje w miejscu 5 ct., pocztą 7 ct.  
Biuro Redakcyi i Administracyi Ul. Czarneckiego 18.

Prenumerata z przesyłką pocztową wynosi rocznie 16 zł.; kwartalnie 4 zł.; miesięcznie 1 zł. 32 ct. W miejscu rocznie 12 zł.; kwartalnie 3 zł.; miesięcznie 1 zł.  
Przewodnik naukowy i literacki, dodatek miesięczny do *Gazety Lwowskiej*, otrzymują cało i półroczni abonenci bezpłatnie, ćwierćroczni zaś i miesięczni za dopłatą, pierwsi 75 ct drudzy 80 ct. — Przewodnik prenumerowany osobno kosztuje 4 zł.

Jednorazowe inseraty obliczają się po 7 ct. kilkorazowe po 6 ct. od miejsca jednego wiersza.

Listy należy frankować. Reklamacje otwarte wolne są od opłaty pocztowej.

## Zaproszenie do przedpłaty.

Za grudzień w miejscu 1 zł.; pocztą 1 zł. 35 cent.

## Na Gazetę z Przewodnikiem,

Za grudzień w miejscu 1 zł. 30 cent. pocztą 1 zł. 65 cent.

## CZĘŚĆ URZĘDOWA.

Jego ces. i król. Apostolska Mość raczył najwyższym pismem odręcznym z dnia 24 listopada b. r. mianować najlaskawiej Marszałka krajowego w Galicyi, tajnego radcę Alfreda hr. Potockiego Namiestnikiem w Królestwie Galicyi i Lodomerji i w Wielkim Księstwie Krakowskiem.

Lasser w. r.

Dnia 1 grudnia r. b. o godzinie 10 przed południem, odbędzie się w sali gmachu bankowego, (Singerstrasse), przeznaczony do losowań, w obecności komisji wybranej z Rady państwa dla kontroli długów państwa, 34 losowanie seryj pożyczki loteryjnej z r. 1839 i 57 losowanie seryj i numerów wygrywających pożyczki premiiowej z r. 1864.

Z c. k. Dyrekcji długu państwa.

## CZĘŚĆ NIEURZĘDOWA.

Lwów, dnia 26. listopada.

Jednego z największych patryotów swoich straciła Austria w osobie zmarłego kardynała Rauschera. Już pierwsza wiadomość o niebezpiecznej chorobie wywołała niezwykłe współczucie we wszystkich kołach ludności a wspaniałe objawy tego współczucia wskazywały, że na łożu śmierci nie brakowało miłośników i przyjaciół. Wśród nich byli i ci, którzy w życiu nie byli miłośnikami i przyjaciółmi, ale których serca dotknął ból, który przyszedł do serca kardynała, społeczeństwa i państwa. Na adresie kondolencyjnym, który członkowie izby deputowanych wysłali do pałacu

arcybiskupiego zaraz w pierwszych dniach choroby ś. p. kardynała Rauschera, spotykamy obok siebie nazwiska różnych najsprzeczniejszych ze sobą stronnictw a pod oknami chorego stały ciągle czekające na biuletyn tłumy ludności różnych stanów i wyznań. Ta ogólna popularność ś. p. kardynała Rauschera, ta głęboka cześć, jaką go otaczały wszystkie klasy ludności, jest w dzisiejszych czasach zjawiskiem niepospolitem. Na to zasłużyć sobie może tylko patryotyzm głęboki, ogarniający wszystkie szczytne obowiązki wobec kościoła, społeczeństwa i państwa a przytem połączony z prawdziwie chrześcijańską wyrozumiałością i zaparciem się wszelkich pobudek mających na celu przemijające interesa stronnictwa. Austrii zazdroszczą, że patryotyczne stanowisko wyższego duchowieństwa ochroniło ją od gwałtownych starć, które w sąsiednim państwie rozdzielają dotąd społeczeństwo na dwa wrogie sobie obozy i ciężkie zadają mu rany. Jestto stan rzeczywiście godny pozazdroszczenia a utrzymanie tej harmonii społecznej było jednem z ostatnich dzieł wiernego kościołowi katolickiemu kardynała i oddanego państwu wielkiego obywatela, nad którym zamknąć się ma wkrótce wieko trumny. Najlaskawsze objawy współczucia Najjaśniejszego Pana, które towarzyszyły ś. p. kardynałowi Rauscherowi na łożu boleści osłodziły mu ostatnie chwile tem błogiem przeświadczeniem, że chlubnie wywiązał się z patryotycznych obowiązków wobec ojczyzny i wdzięcznego Monarchy.

Od dawna zastanawiało nas to, że prasa wiedeńska zajmuje się losem niemieckich nowel karnych i stanowiskiem stronnictw parlamentarnych w obec tych projektów ks. Bismarcka niemal z taką dbałością jak losem ważniejszych spraw austriackich. Sama lojalna sympatya dla rozwoju sąsiedniego, z Austrią tak ściśle zaprzyjaźnionego państwa, nie wystarczała nam na objaśnienie tej dbałości. Dopiero teraz jeden z dzienników wiedeńskich wyznał właściwy jej powód. Prasa wiedeńska ma to przekonanie że wszelki krok reakcyjny takiego mocarstwa, jakim są w tej chwili Niemcy, nie

może pozostać bez wpływu na inne a zwłaszcza sąsiednie państwa europejskie. Zda się jej, że kto pod względem militarnym góruje nad innymi państwami i niejako ton nadaje Europie, ten także i w pracy ustawodawczej wywierać będzie wpływ potężny. Nowele karne w tej formie, w jakiej one wyszły z łona gabinetu, są według jednomyślnego zdania liberalnej prasy niemieckiej, krokiem wstecznym, wstrzymującym gwałtownie postęp niemieckiego ustawodawstwa karnego na drodze, którą mu przed kilku laty wytknął prąd liberalny. Otóż jeden z dzienników wiedeńskich zdradza obawę, że gdy w Niemczech zwycięży kierunek reakcyjny, ujęty w kilka osławionych nowel karnych, może i w Austrii ks. Bismarck znajdzie naśladowców. Płonna to obawa i dziwi nas tem więcej, ile że wypowiada ją prasa wiedeńska, która tyle razy chciała popchnąć rząd przedlitawski do naśladowania zagranicznych projektów ustawodawczych a zawsze doznała zawodu. Rząd przedlitawski dał tyle dowodów samodzielności ustawodawczej, że zaprawdę nie zasłużył nawet na lekki cień podejrzenia. Przypominamy tutaj prasie wiedeńskiej tylko dowód najdosadniejszy, o którym nie powinna tak prędko zapominać. Gdy w pruskim parlamencie inaugurowano walkę kościelno-polityczną szeregiem ustaw energicznych, całym chórem wzywała austriacka prasa liberalna rząd przedlitawski, ażeby bez wahania wstąpił w ślady rządu berlińskiego. Daremnie były przedstawienia umiarkowanych organów, wskazujących, że Austria nie potrzebuje takiej ostrej broni dla osłonięcia powagi państwowej wobec władzy kościelnej, daremnie wykazywano, że co w Prusiech może być potrzebnem, to dla Austrii może być nie tylko zbyt cennem lecz i szkodliwym. Nawoływania do naśladowstwa nie ustały jeszcze i wtedy, gdy uchwalone w Radzie państwa ustawy wyznaniowe okazały się w praktyce zupełnie wystarczającymi. Jeżeli rząd przedlitawski nie był skłonny do naśladowania obcych pomysłów wtedy, gdy go nagliło do tego własne stronnictwo, gdy na ministra wyznań padały gromy z każdego wiernokon-

stytucyjnego organu, to zaprawdę prasa wiedeńska nie ma najmniejszego powodu do niepokojenia się niemieckimi nowelami karnymi.

Bardzo dobre wrażenie sprawiła w kołach liberalnych pierwsza mowa ks. Bismarcka w niemieckim parlamencie. Dodała ona wszystkim otuchy i uważana jest za początek pożądaney zmiany sytuacji politycznej co do znanych nowel karnych. Ks. Bismarck przemawiał w sposób bardzo swobodny, nawet poniekąd jowialny, i oprócz poglądu na podatek od piwa rzucił kilka ważnych uwag tak o swoim stanowisku jak i o stosunku do parlamentu. Dymisya księcia Kanclerza jest po ostatniej mowie jego nieprawdopodobniejszą niż kiedykolwiek. Za powód dymisji bowiem uważano zawsze nadwątłony stan zdrowia lub zniechęcenie a mowa ta właśnie wykazała, że książę Bismarck jest zdrow, wesół i po dłuższym wycoczynku przystępuje do pracy z wielkiem zadowoleniem. Wymownym objawem tego zadowolenia jest żywe zainteresowanie się taką sprawą jak podatek od piwa. Dawniej ks. Bismarck pozostawiał sprawy tego rodzaju ministrowi Camphausenowi oszczędzając siły własne dla innych ważniejszych przedmiotów. Dziś śnać siły te znacznie się pokrzepiły, skoro kanclerz nie zważając na czekające go starcie z parlamentem w sprawie nowel karnych zabiera głos w kwestyi dość dla niego obojętnej i nadto jeszcze w mowie swojej zapuszcza się w dygresyję o państwowych ministerstwach, o własnem stanowisku, o prawie budżetowem i t. d. Co do tego prawa budżetowego uwaga ks. Bismarcka jest godną uwagi, bo pochlebia kompetencji parlamentu, która w ubiegłym roku doznała pod tym względem dotkliwego ciosu przy uchwaleniu etatu wojskowego. Z tego, że ks. Bismarck tak dobitnie podniósł prawo parlamentu do uchwalenia budżetu, wnoszą liberalne koła, że kanclerz równie wyrozumiały okaże się dla innych praw parlamentu w chwili, gdy na porządku dziennym staną nowele karne. Kto wie, czy wniosek przeciwny nie jest tak samo a może jeszcze lepiej uzasadniony, kto wie, czy ks. Bismarck nie starał się teraz ugła-

## Prasa i opinia.

IV.

Zawisłość dziennikarstwa od potęgi pieniężnej sprowadziła wydawców na drogę korupcyi, a ci zdnaniem Wuttkego rozszerzają korupcyję pomiędzy współpracownikami wyznaczając im liche honorarya. Wydawca chce zrobić dobry interes na dzienniku, więc nie liczy na wydatki stara się także i na honoraryach oszczędzić jak najwięcej, a im niższa jest ich stopa, tem więcej dziennikarzy schodzi na drogę zgnębą i nadużywa w pióra w celach samolubnych. Być może, że w Niemczech zachodzą stosunki usprawnienia, które powiększą uwagę, ale dla nas jest ona wcale obojętną. Ani wydawcy dzienników nie popadli u nas dzięki Bogu w zupełną zawisłość od pieniężnej czyli przedmiotowej strony wydawnictwa, ani dziennikarze nie użyli niskiej stopy honoraryów jako tytułu sprzedawania pióra w celach uboższych lub popełniania gwałtów publicznych według systemu przyjętego w niemieckiej prasie rewolwerowej.

Daleko ważniejszym jest inny powód korupcyi, nad którym Wuttke obszerniej się zastanawia. Jest on ważniejszym dlatego, bo tkwi w samej istocie rzeczy a nie w charakterze zepsutych jednostek. „Sposobność wytwarza rzezimieszków — pisze Wuttke. Ponieważ nasze stosunki państwowe wymagają bezimiennosci artykułów dziennikarskich a w skutek tego dziennikarze nie potrafią odpowiadać za swoje artykuły, jeżeli im wystrzegają się wykroczeń przeciw u-

stawom karnym, przeto powstaje w nich wielka pokusa do nadużywania pióra. Nie można się dziwić, że tej pokusie nie wielu zdoła się oprzeć. Jak łatwo przychodzi współpracownikowi pozwolić sobie coś takiego, czego nigdy nie uczynił, gdyby się musiał podpisać pełnem nazwiskiem, gdyby publicznie musiał się przyznać do tego, co napisał!”

„Kto przemawia w sali publicznej lub na zgromadzeniu ludowem — pisze dalej Wuttke — nie może wziąć maski na siebie, a w dziennikarstwie wolno każdemu zamaskować się. Bezimiennosc jest tarczą mierzności, dobrodziejstwem dla pewnych indywiduali. Na książkę, której autor nie podpisał się, patrzą zawsze z pewną nieufnością. Od dzienników zaś nikt nie wymaga osobistej rękopis. Ztąd wynika brak współzawodnictwa pomiędzy dziennikarzami, bo źródłem współzawodnictwa jest ambicya.”

Kto broni bezimiennosci dziennikarskiej, przytacza zawsze przykład prasy angielskiej, która starannie ukrywa nazwiska autorów dla zasady, że do publiczności nie przemawia jednostka lecz dziennik. Prasa angielska uważa bezimiennosc za rękopis tego oroku, który wywiera na publiczności. Na dowód, że bezimiennosc bywa czasem niezbędnym warunkiem powodzenia, przytaczają jej zwolennicy listy Juniusa, który z pełnem nazwiskiem pod artykułami nigdy nie byłby tego dokazał, co zrobił dla sprawy publicznej pod pseudonimem.

Cóż ztąd wynika? W najlepszym razie wniosek, że ponieważ prasa angielska nie weszła na manowce i posiada zupełne zaufanie czytającej publiczności, przeto nie potrzebne są tam takie środki zaradcze, jak

przymusowe podpisywanie się autorów na artykułach dziennikarskich. Środek ten dlatego posiada tak mało zwolenników, że oparta na nim francuska ustawa prasowa z r. 1850 stała się w ręku napoleońskich rządów środkiem silnej represyi. Przypuściwszy, że tak było rzeczywiście, to drogą naturalnej konsekwencji doszlibyśmy do wniosku, że n. p. siekiera powinna być usuięta z każdego gospodarstwa dlatego, że ktoś popełnił nią zbrodnie morderstwa. „Mimo uciśku pod rządami Napoleona III — pisze Wuttke — francuscy dziennikarze elegancją i grzecznością i sprytem przewyższali niemieckich, którzy nie wstydzali się zasympywać świata artykułami niezgrabnymi, niegrzeczными i nierozważnymi. Posiadamy także i my niejedno znakomite pióro, ale wielkie Niemcy z tysiącem dzienników nie posiadają ani jednego sławnego dziennikarza, a natomiast wykazała się mogą mnóstwem grających po dziennikach pismaków.”

W parze z bezimiennoscia idzie instytucya „słomianych redaktorów”, którzy rzadko kiedy posiadają jaką taką inteligencyę i za pewne honorarium z heroizmem zmywają cudze grzechy karą więzienną. W Niemczech niedawno pewne pismo doprowadziło tę instytucyę do ostatecznej granicy, bo ogłosiło w inseratach, że redakcyja poszukuje posługacza (*Dienstmann*), któryby podjął się podpisywania dziennika w charakterze odpowiedzialnego redaktora. Sprawy tą zajmowali się już starsi publicyści niemieccy. Bluntschli radził, ażeby ustawą wzbroniono być odpowiedzialnymi redaktorami osobom nieposiadającym warunków potrzebnych do osiągnięcia mandatu poselskiego lub krzesła w innym cielem reprezentacyjnem. Zupłł muienia

nawet, że redaktorowie powinni być ustawą zniewoleni do składania egzaminów prawnych lub kameralistycznych. Wuttke nie zwraca uwagi na te propozycye i sam nie wskazuje środków zaradczych.

Bezimiennosc dziennikarska i instytucya słomianych redaktorów, są głównymi filarami dzisiejszej korupcyi dziennikarskiej. Dopóki one nie zostaną zakazane, publiczność nie będzie mogła karać publiczną wzdrgą rewolwerowych pismaków a uznaniem zachęcić i wynagrodzić sumiennych dziennikarzy. Taka zaś interwencyja publiczności jest niezbędną do reformy oplakanych stosunków dziennikarskich.

Bezimiennosc autorska powinna być wykluczona także i w pismach krytycznych a zwłaszcza tam, gdzie wezbrane namiętnosci polityczne i społeczne wcielają się wszędzie, nadają ton nawet pracom ściśle literackim i naukowym, stanowią miarę wziętości nawet dla dzieł nie stojących w żadnym a żadnym związku z prądami politycznymi. W Niemczech istnieje taki stan rzeczy i tam właśnie bezimienna krytyka stała się niewolnicą koteryjnych dążeń i stronnictwych sympatyj lub antypatyj. Dawniej krytyka niemiecka posiadała kilka poważnych i sumiennych organów, a dziś pierwsze miejsce zajmuje Zarnckiego *Litterarisches Zentralblatt*, w którym jak Wuttke mówi: „łącność z panującymi klikami lub polityczne stanowisko autora często wpływają na sąd tak stanowczo, że czasem można z góry zapowiedzieć, którego pisarza książkę zyskają poklask, a którego będą zganione.”

W takim razie oczywiście recenzent czytający książkę przez siebie rozbraną od deski do deski należy do szlachetnych dzi-

skąca liberalnej większości właśnie dla tego, ażeby nie spotkać się z jej gwałtownym uporem przy uchwalaniu noweli karnych? Gdyby pierwszy wniosek był trafniejszym, ks. Bismarck objawiłby przynajmniej mimochodem gotowość do odwrotu, ażeby nie utrzymywać dłużej większości parlamentarnej w w dręczącej obawie, która nie może korzystnie odbijać się na obradach i pracach parlamentarnych.

Republikanie francuscy mają bardzo krótką pamięć. W r. 1870 wyrzucając Napoleonowi III, że nie przygotował się do wojny z Niemcami, zapomnieli o roli, jaką odegrali w ciele prawodawczym, gdy na porządku dziennym stała sprawa reorganizacji armii; w czasie wojny republikańscy generałowie zapominali o błędach wytykanych cesarskim wodzom a nawet o uroczystych przyrzeczeniach dawanych przed kilku dniami obłożonemu Paryżowi; w latach 1871 — 1874 zapomnieli o dawnych hasłach liberalnych i formalnie stawali za zasadę, że rząd powinien tłumić każdy ruch polityczny mający na celu legalną agitację za jakąkolwiek monarchią. Zapomnieli także republikanie, że stojąc u steru niedawno przez usta ministra Simona oświadczyli się za zasadą oficjalnych kandydatur, za którą kamienowali niegdys rządy napoleońskie, za które teraz ukamienowaliby Buffeta. Tej krótkiej pamięci republikanów francuskich co do oficjalnej kandydatury musiał Buffet przyjść w pomoc cytując z mów Simona i Thiersa wygłoszonych z fotelów ministerjalnych. Simon odpowiedział, że i dzisiaj wyznaje zasadę wypowiedzianą w zacytowanym ustępie mowy ale jest to tylko osobiste zapatrywanie jego, które bynajmniej nie obowiązuje lewicy. Cóż tedy i pod jakimi warunkami obowiązywać będzie lewicę, jeżeli jednemu z jej koryfeuszów wolno z fotelu ministerjalnego wygłaszać wrzeczono herezję polityczną i nie czuć się za to odpowiedzialnym? Dlaczego p. Simon wcześniej nie powiedział, że jest to jego osobiste zapatrywanie i że na takie propagowanie zapatrywań osobistych pozwala zachwalona organizacja stronnictwa republikańskiego? Republikanie znoszą chętnie ciężar rzuconą na doskonałość ich organizacji politycznej, byle tylko nie potrzebowali się przyznać do tego, że mając ster w swoim ręku nie brzydziliby się kandydaturami oficjalnymi.

## KORESPONDENCYE.

Wiedeń, dnia 24 listopada.

Z Wczorajsza wieczorna *Deutsche Ztg.* rzuciła popłoch w szeregi dziennikarskie

obszernym swym telegramem peszteńskim o przyjęciu, jakiego doznać miał w Węgrzech minister handlu p. Chlumetzky, który tam jeździł, aby porozumieć się z rządem węgierskim w sprawie wypowiedzenia konwencji handlowej z Anglią. Podług telegramu tego Węgrzy mieli odpowiedzieć, iż pozwolą na wypowiedzenie tejże konwencji, ale pod warunkiem, że rząd przedlitawski zobowiąże się zwrócić skarbowi węgierskiemu część dochodów niestałych pochodzących z opłat do przedmiotów konsumcyjnych we Węgrzech.

Na wieść tę rzuciły się dzisiejsze dzienniki wiedeńskie, wymyślając co niemiara na Węgrów i zaklinając rząd austriacki, aby nie sprowadził na Przedlitawie hańby płacenia trybutu Węgom. Niektóre dzienniki już nawet zapewniały, iż rząd przedlitawski nie bierząc na Węgry, sam wypowie jednostronnie konwencję angielską. Parę godzin wystarczyło dla wyswiecenia sytuacji. Minister handlu p. Chlumetzky wrócił z Pesztu a wieczorna *Politische Correspondenz* już mogła oświadczyć uroczyście, że wiadomość *Deutsche Zeitung* niema podstawy. Wieczorne zaś dzienniki od siebie w telegramach peszteńskich donoszą o rezultacie wprost przeciwnym.

Otóż miała odbyć się istotnie wczoraj w Peszcie rada ministrów pod przewodnictwem Najj. Pana, na której miało zupełne nastąpić porozumienie między przedlitawskim a węgierskim ministrem handlu. Podług tych despesz rząd węgierski zgadza się owszem bezwarunkowo na wypowiedzenie angielskiej konwencji. Czy ta druga wersja jest prawdziwą, przekonamy się za parę dni, albowiem rząd zapewne wkrótce odpowie w Izbie na interpelację.

Jutrzej *Gazeta Wiedeńska* ogłasza nominację JE. hr. Alfreda Potockiego o Namiestnikiem galicyjskim. W ten sposób więc posiada opróżniona od śmierci s. p. hr. Agenora Gołuchowskiego, została ostatecznie obsadzona. Po złożeniu przysięgi Namiestnik hr. Potocki uda się niezwłocznie do Lwowa, zabawiwszy może po drodze w Krakowie i w Łańcucie.

W chwili, kiedy to piszemy, skończył kardynał Rauscher. Agonia arcybiskupa wiedeńskiego, jest bardzo ciężką. Śmierć jego nastąpiła równocześnie, gdy odgłos dzwonów towarzyszył złożeniu do grobu zwłok W. ks. Modeńskiego. W ciągu dnia wczorajszego i dzisiejszego wszyscy arcybiskupi Austrii i w Węgrzech dowiadawali się w drodze telegraficznej o stanie zdrowia kardynała Rauschera. Uczynił to samo Najj. Pan zaraz po powrocie z Pesztu.

waków. Gdy raz sumienny recenzent żalił się przed redaktorem pewnego organu krytycznego, że czytanie książek pochłania mu wle czasu, zawołał tenże: „Pan pracujesz nadto gruntownie; trzeba sobie tak urządzić pracę, jak stare kobiety robienie ponczoch.“ Luty niemiecki recenzent nagabywany przez autora niepoehlebnie ocenił tego dzieła, zasłonił się otwartym zeznaniem, że był całkiem bezstronnym, bo nawet nie czytał książki, którą oceniał. A trzeba wiedzieć, że Wuttke najwięcej może powiedzieć o stronniczości krytyki niemieckiej, bo jest jej ofiarą. Jako pisarz historyczny był on niegdys wysoko ceniony a dziś popadł w zapomnienie, bo nie zmienił swoich przekonań politycznych i pozostał dotąd antagonistą Prus wszechmocnych.

Może kto zarzuci, że imiennosc zdziwiająco szeregi dziennikarzy i krytyków, którzy nieraz z uwzględnienia godnych powodów nie mogą wymienić swojego nazwiska. Nie trzeba być bardzo dokładnym znawcą stosunków, ażeby odgadnąć, że na dzisiejszą bezimiennych dziennikarzy, co najmniej dwaj korzystają z bezimienności w skutek autorskiej skromności lub innej niewinnej pobudki. Reszta kryje się z swoim nazwiskiem z tych samych powodów, dla których nie zupełnie jeszcze zepsuty człowiek unika złego towarzystwa i zacierza ślady sprawek wątpliwej wartości, lub dla których bandyta napada swoje ofiary pod zasłoną maski. Godzi się posuwać względem dla dwóch nadto skromnych ludzi tak daleko, by na ich rachunek ośmiu niegodziwych mogło podkopywać publiczną moralność? Niech ustanie korupcja dziennikarska, niech zostanie wy-

tepioną niesumienna i stronnicza krytyka, a zawód dziennikarski w krótkim czasie odzyska poszanowanie i piękne stanowisko. Nie braknie może i wtedy ludzi z takim wytarciem czołem, że nie zawaha się wystąpić pod własnym nazwiskiem z popositem oszczerstwem lub niegodziwą infamią, ale społeczeństwo będzie już zasłonięte. Takie na zwisko sponiewierane i nazwa dziennika otwierającego mu gościnnie swoje łamy, będą dla czytającej publiczności i tem, czem jest w apteczce napis ostrzegający na naczyniach z truciznami.

W prasie belletrystycznej bezimiennosc autorska stanowi wyjątek. Tutaj bowiem wieje się przeciwnie. Każdy pisarz występuje z pełnym nazwiskiem, ażeby zdobyć dla niego wziętość jak dla kupieckiej firmy. Powieściopisarstwo i nowelistyka kwitują obecnie w Niemczech, bo prasa belletrystyczna jest bardzo obfita i pochłania mnóstwo rękopisów. Złote czasy nastały dla pisarzy, którzy umieją nagiąć fantazję i pióro do chwilowych wymagań czytającej publiczności, a ta żąda obecnie strawy lekkiej i płytkiej, ale za to silnie na nerwy działającej. Ów pisarz, który jak poprzednio wspomnieliśmy, żalił się przed Wuttkem, że dla lepszych prac powieściopisarskich nie można znaleźć szybkiego odbiutu a natomiast bardzo korzystnie spienięża powieści i nowele, które sam uważa za słabsze utwory, scharakteryzował tem trafnie belletrystyczną prasę Niemiec i jej czytającą publiczność.

Subtelne cieniowanie charakterów, powolny ale naturalny tok opowiadania, głębsza charakterystyka czasu i ludzi niż

## Rada państwa.

149. posiedzenie Izby Posłów z d. 23. b. m.

Przewodniczący dr. Rechbauer. Obecni ministrowie: książę Adolf Auersperg, br. Lasser, dr. Stremayr, dr. Glaser, dr. Unger, dr. Chlumetzky, br. Pretis, pułkownik Horst, dr. Ziemiałkowski, hr. Mannsfeld.

Przewodniczący oznajmił, że w myśl uchwały złożonej w Imieniu Izby życzenia Najj. Pani w dniu Jej Imienin (d. 19. bm.) i że w skutek tego otrzymał d. 20. b. m. odezwę od p. prezydenta ministrów donoszącą iż Najj. Pani raczyła najlaskawiej przyjąć, życzenia i wyraziła swoje podziękowanie.

Zawiadamiając następnie Izbę o zgonie Arcyksięcia Franciszka, księcia Modeny, odezwał się przewodniczący w te słowa: „Przy solidarności uczuć, jaka zawsze łączy ludy Austrii z Dynastją, wywoła ta bolesna strata wszędzie najżywszy współdział. Mniemam, że wys. Izba czuć się będzie powołaną do wyrażenia tych uczuć w stosownem miejscu i poleci mi złożyć u stóp tronu wyrazy najgłębszego współdziałania“. Powszechnie przyzwolenie.

W końcu zawiadomił przewodniczący Izbę, iż w Jej imieniu złożył kondolencję choremu kardynałowi Rauscherowi.

Dr. Euzebiusz Czerkawski otrzymał dwutygodniowy urlop.

Minister skarbu oznajmił, iż Najj. Pan sankcjonował ustawę o zmianie należytości za sprowadzanie zagranicznych tytoniów, tudzież ustawę o zmianach w podatku konsumcyjnym spowodowanych zaprowadzeniem nowych wag i miar.

Bukowińska Izba handlowa przesłała 200 egzemplarzy dat statystycznych o stanie kultury na Bukowinie w roku 1775 a 1875.

Dep. Schönerer wystosował następujące zapytania do przewodniczącego komisji wyznaniowej:

1) Jak daleko postąpiły narady nad ustawą o obowiązkowych ślubach cywilnych i kiedy zamierza komisja wystąpić przed Izbą z sprawozdaniem?

2) Czy zamierza komisja w ogóle zdać sprawę z wniosku dep. Fuxa co do wydalenia OO Jezuitów?

Br. Hopfen, przewodniczący komisji wyznaniowej, oświadczył, że nie może odpowiedzieć na te interpelacje bez poprzedniego porozumienia się z komisją.

Przystąpiono do porządku dziennego. Przedłożenia rządowe konwencji handlowej między Austrią-Węgrami a Rumunią, tudzież o ugodzie między Austrią a Hiszpanią co do hiszpańskiej taryfy cłowej, odesłano w pierwszym czytaniu do komisji ekonomicznej, poczem przystąpiono do dalszej rozprawy szczegółowej nad ustawą o zmianie niektórych postanowień ustawy z 13. Grudnia 1862 i z 29. lutego 1864 w sprawie należytości stemplowych i bezpośrednich. Rozprawa była dość ożywioną ale mało zajmującą.

Wszystkie uchwały zapadły w m. j. wniosków komisji, znanych już z sprawozdań o jej posiedzeniach. Rozprawy doprowadzono aż do §. 14.

Przy końcu posiedzenia odczytano wniosek dep. dra Sturm'a i 32 towarzyszy treści następującej:

„Wysoka Izba deputowanych raczy uchwalić:

„Wzywa się usilnie wys. Rząd, ażeby uwzględniając uchwały sejmu morawskiego i czeskiego powtarzające się od r. 1866 do r. 1875, tudzież uchwały Izby deputowanych z d. 19 czerwca 1872 i z 20. marca 1875 przystąpił do budowy drogi żelaznej od granicy węgierskiej do granicy bawarskiej przez Morawę i Czechy na Ungarisch-Hradisch, Berno, Iglawę i to albo z funduszów państwowych albo w drodze koncesyi“.

Następne posiedzenie w piątek 26. bm.

Sprawozdanie komisji Izby Panów w wybranej dla przedłożenia o fideikomissie hr. Józefa Baworowskiego. kończy się następującym wnioskiem:

„Wysoka Izba Panów raczy zatwierdzić projekt ustawy w sprawie utworzenia fideikomisu hr. Józefa Baworowskiego“.

Komisji budżetowej Izby deputowanych przedłożył p. minister skarbu do konstytucyjnego traktowania nowe wnioski o zmianie kwot w budżecie na rok 1876, które okazały się potrzebne już po ułożeniu rzeczonoego budżetu

Przedłożenie to zawiera następujące cyfry:

Dla ministerstwa spraw wewnętrznych żąda p. minister dodatkowa 74 700 zlr.; dla ministerstwa oświecenia i wyznań 431.443 zlr.; dla ministerstwa skarbu 38.900 zlr.; dla ministerstwa handlu 14.800 zlr.; dla ministerstwa rolnictwa 30 520 zlr.; dla ministerstwa sprawiedliwości 83.627 zlr. Jako dodatek do wspólnych wydatków 877 508 zlr. Ogółem 1,551.493 zlr. Na to jest pokrycie w ministerstwie wyznań i oświecenia w kwocie 17.600 zlr.

Na posiedzeniu komisji budżetowej w dniu 22 b. m. zdawał dep. Rodler sprawę z rozdziału IX „Ministerstwo wyznań i oświecenia, D“, i proponował stanąć przy pozycy 9 „Wymogi funduszu religijnego“ 3 320.800 zlr. w ordynaryum a 366 397 zlr. w ekstraordynaryum, a jako wymogi lasów i domen funduszowych w ordynaryum 255.000 zlr. a w ekstraordynaryum 22.000 zlr. Nad temi wnioskami wszczęła się ożywiona rozprawa. Dep. dr. Giska, Skene i dr. Herbst przemawiali za wnioskami sprawozdawcy a dep. br. Kellersperg, Liebnacher i dr. Dunajewski przeciw tym wnioskom. Przy głosowaniu przyjęto wszystkie wnioski sprawozdawcy, równie jak wnioski o pożyczkach każdego kraju koronowego.

Dep. Demel interpelował przy tej sposobności rząd w sprawie założenia nowego biskupstwa na Śląsku z powodu podziału dycezyi Wrocławskiej. Minister dr. Stremayr odpowiedział, że rokowania są w toku i zajmuje się nimi minister

i nudzi dzisiejszych czytelników prasy belletrystycznej. Gdyby Dickens wstał z grobu i pisał po niemiecku, byłby w wielkim kłopotcie, czy na zawołanie znajdzie pismo, w którym mógłby wydrukować swój utwór, a w każdym razie nie jeden wydawca pisma belletrystycznego oddałby pierwszeństwo noweliście dzisiejszego kroju, który umie obejść się bez głębszej charakterystyki i połączonej z tem pewnej rozwekłości a natomiast skoczny tokiem opowiadania i sensacyjną budową rozdziałów trzyma ciekawość czytelnika w nerwowem napięciu od jednego numeru do drugiego. Takiego rodzaju powieści i nowele poplatają dziś bardzo w Niemczech, bo przechodzą z jednego pisma do drugiego a każde wypłaca dość znaczne honorarium.

Komu przypisać winę za to skrzywienie smaku publiczności, czy prasie belletrystycznej? Pytanie to wywołuje zawsze błędne koło pojęć, bo publiczność obwinia prasę a ta znowu zastawia się kierunkiem smaku przeważającym u czytelników. Po wiedziano o teatrze, że lichy kierunek dyrekcji artystycznej idzie na jej karb, bo teatr każdy ma taką publiczność, jaką sobie wychowa. O ile słuszniej można to powiedzieć o pismach literackich i belletrystycznych, które przecież nie ograniczają się na jednym mieście lecz mają otwarty wstęp do każdego domu w stolicy i na prowincyi. Publiczność nie przestanie łaknąć lekkiego pokarmu, dopóki prasa belletrystyczna nie przestanie dostarczać mu takowego, dopóki w czytelnikach nie obudzi zdrowszego poczucia piękna i interesu dla utworów wyższej wartości.

Gdyby jeszcze pisma belletrystyczne wychodzące w Niemczech musiały liczyć się z tak szczerem kołem czytelników jak u nas, możnaby im przebaczyć, że nie biorą się energicznie do naprawy smaku. Ale taka *Gartenlaube*, która w roku 1874 miała 380.000 prenumeraturow, takie pismo jak *Ueber Land und Meer*, które w r. 1872 miało 150.000 prenumeraturow, powinny być pojmovać głębiej swoje zadanie i nie przestawać na błędnych nowelach przepłatających rycinami i krótkimi artykułkami d. tych rycin.

Wuttke sam się przyznał, że w książce swojej zamierzał głównie zwrócić uwagę na ujemne strony periodycznej prasy w Niemczech i z tego powodu nie może rozwozić się nad jej dodatnimi stronami. Zapewne z tego powodu zbył krótką i wzmiąnką dział o pismach naukowych i fachowych, któremi Niemcy prawdziwie górują nad innymi narodami. Tutaj pospolita reklama niema żadnego przystępu a pieniężna spekulacja jest i musi być wykluczoną. Na wielki szacunek zasługują ci ludzie, którzy podtrzymują wysoką wartość naukowej i fachowej prasy w Niemczech. Trzeba bowiem przejść się szczerem zapałem dla nauki, ażeby nie zrazić się tem, że owoc kilkumiesięcznych sumiennych i głębokich studyów naukowych przynosi do chód wynoszący zaledwie skromną cząstkę tego, co płytki ale sprytny dziennikarz zrobi sobie w kilku dniach, choćby nawet nie bawił się w znane figielki prasy rewolwerowej.

DR. B. Ł.

W jakim stadyum są rokowania, nie wiadomo p. ministrowi.

Przy pozycy „Kraków“ omawiał dep. Dr. Dunajewski nieregulowane stosunki dycezy krakowskiej i tamtejszego wydziału teologicznego. Podniósł on konieczność uregulowania i uporządkowania tych stosunków. Zarazem zapytał p. ministra Stremayera, co się stanie z pałacem biskupim w Krakowie, kt ry rozsypuje się w gruzy.

Dr. Stremayer odpowiedział, że rokowania z Rosyją są już ukończone i że już dawno polecono Namiestnictwu galicyjskiemu, ażeby ze swej strony postawiło odpowiednie wnioski. Dotychczas nie ma odpowiedzi z Namiestnictwa. Zdaje się jednak, że wkrótce zostanie ta sprawa załatwioną. Co do pałacu biskupiego, to na każdy wypadek byłby on za obszerny na rezydencję biskupią; plany restauracji i odbudowania tego pałacu są w robocie. P. minister zapewnił, że ta sprawa doprowadzona będzie wkrótce do porządku.

Po przemówieniu dep. Suessa, który domagał się ponowienia rezolucji już raz uchwalonej, tej treści, ażeby kapituła krakowska wybrała administratora dla dycezy krakowskiej, proponował dr. Giskra przyjęcie rezolucji, tej treści, że należy zbadać prawną stronę fundacji i dodatków.

Dr. Stremayer oświadczył, że ministerstwo pracuje bezustannie w tym kierunku, że co roku odpadają wszystkie takie dodatki, które nie mają prawnej podstawy a inne znikają pomaz z budżetu przez kapitalizowanie. — Przy głosowaniu przyjęto rezolucję dr. Giskry.

Na restaurację domu św. Szczepana w Wiedniu wstawiono kwotę 50.000 złr.

## Przegląd polityczny.

**Austria-Węgry.** Hr. Matylda Thun, małżonka Namiestnika Salzburga, wydała odezwę wzywającą do składek na rzecz zakładu wychowawczego dla córek oficerskich w Hernalts.

Według pierwszego spisu osób, które przyczyniły się znacznymi datkami na rzecz zakładu w Hernalts, wpłynęła na ten cel kwota 22.600 zł. Do tej składki przyczyniła się Najj. Pani kwotą 10.000 zł.; Najd. Arcyks. Albrecht ofiarował 5000 zł., Arcyks. Wilhelm 2000 zł., Arcyks. Ludwik Wiktor i Arcyks. Marya po 1000 zł., Po 500 zł. ofiarowali: J. król. Wys Arcyks. Karol Salwator, Arcyks. Elżbieta, Krystyna, Arcyks. Leopold, Zygmunt, Rainer, Henryk, J. król. Wys. Wilma Eugenia, księżna Wirtemberska ofiarowała 100 zł.

Na konferencji stronnictwa liberalnego w Budapeszcie w d. 21 b. m. obradowano nad przedłożeniami ministerstwa handlu wniesionymi w zeszłym tygodniu do sekcji Izby niższej. Bardzo ożywiona rozprawa toczyła się nad projektem ustawy o inartykulacji traktatu cłowego i handlowego z Rumunią. Deputowani siedmiogrodzcy podnosili rozmaite uwagi, z których wypływało, że zniesienie cła od zboża wpłynie bardzo niekorzystnie na gospodarskie stosunki Siedmiogrodu. Z drugiej strony podnoszono znaczne korzyści, jakie wypłyną z tego traktatu dla wywozu towarów żelaznych i wina. Konferencja przyjęła następnie projekt ustawy o inartykulacji rumuńskiego traktatu handlowego. Przyjęto również trzy inne projekty ministerstwa handlu o inartykulacji traktatów zawartych z Hiszpanią, z wyspami Hawajskimi i międzynarodowej konwencji telegraficznej Petersburskiej. Konferencja pochwaliła przewodniczącemu, ażeby celem załatwienia innych części budżetu zwołał ponownie konferencję w chwili stosownej. Równocześnie zapadła uchwała, że jeżeliby rozprawy nad budżetem w Izbie niższej toczyły się tak rozlegle jak dotąd, natenaczej postawionym będzie w Izbie wniosek, ażeby posiedzenia trwały do godziny 3 po południu.

*Deutsche Ztg.* pisze: Minister handlu Chlumecky bawi od dwóch dni w Peszcie i odbywał kilkakrotnie konferencje z ministrami węgierskimi, w których brał udział także hr. Andrássy. Przedmiotem rokowań był traktat handlowo-cłowy z Węgrami, porozumienie między obu rządami co do traktatów handlowych zawrzących się mających z niektórymi państwami, wreszcie kwestya bankowa. Ostatnią jednak coignęto z porządku dziennego, a stanowiąc ona będzie przedmiot osobnej konferencji w Wiedniu odbyć się mającej, w której weźmie udział prezes ministrów Koloman Tisza i minister skarbu p. Szell.

W sprawie traktatu cłowo-handlowego austriacko-węgierskiego i traktatów z państwami zagranicznymi, rząd węgierski wszelkie ustępstwo drugiej części państwa od tego zawisł, aby z dochodów z podatku konsumcyjnego w Przedlitawii, wyda-

dzieloną została kwota, jakiej żądają Węgrzy.

Minister Chlumecky miał oświadczyć, iż nie jest upoważnionym wdawać się w te projekta; atoli ma istnieć wniosek pośredniczący hr. Andrássygo — który jak slychać, działać ma w tym kierunku, aby rządaniom przemysłu austriackiego z węgierskiej strony o ile możności zadość uczyniono — według którego zamiast żądanej przez Węgrów kwoty, miałby być wypłaconym ryczałt z dochodów z podatku konsumcyjnego, którego wysokość stanowić będzie przedmiot dalszych rokowań.

Rząd węgierski nie zajął jeszcze stanowiska wobec tego wniosku pośredniczącego, ob staje tylko przy tem, aby przedewszystkiem kwota w zasadzie przyznana została. Tylko pod tym warunkiem chce rząd węgierski dać swe zezwolenie na wypowiedzenie traktatu handlowego Anglii, oraz konwencji dodatkowej, jak wogóle traktatów cłowo-handlowych. Jeżeli temu warunkowi nie będzie zadośćuczynionem, natenczas gabinet Tiszy grozi, iż postępować będzie samodzielnie. W kołach wtajemniczonych utrzymują jednak, że groźby tej nie należy brać na serio, gdyż rząd węgierski zgodzi się w końcu chętnie na wniosek pośredniczący hr. Andrássygo. (Obacz korespondencję z Wiednia; *presep. red.*)

Co się tyczy traktatów z mocarstwami zagranicznymi, zastanawiano się tylko bliżej nad traktatem z Niemcami i podobno między obu rządami nastąpiło porozumienie w tym kierunku, że taryfa minimalna nie ma być wziętą za podstawę traktatów zagranicznych.

Wreszcie co do kwestyi bankowej slychać, że w ostatnim czasie reprezentant jakiejś spółki francuskiej traktował z p. Szellem o urządzenie samodzielnego banku narodowego węgierskiego, lecz rokowania rozbiły się.

**Niemcy.** Na posiedzeniu z 23 b. m. zajmował się parlament budżetem w drugim czytaniu. Etat urzędu kanclerskiego co do dochodów prawie żadnej nie wywołał dyskusji. Przy pozycy przedstawiącej pensję kanclerza, wyraził poseł Hasselmann (socyalista) życzenie, aby polecony przez ministra Camphausena system oszczędności naprzód przez kanclerza był uwzględniony, który w obec panującej klęski gospodarczej mógłby choć na jeden rok zrzec się pensji i żyć jak poseł, który nie bierze dyet. Dodatek dla uniwersytetu strasburskiego, wynoszący 400.000 marek, wywołał pomiędzy posłami Oncken i Reichensperger (Krefeld) polemikę o pojęcie „wolności nauki“. Dyrektor w wydziale kanclerskim dla Alzacji i Lotaryngii, pan Herzog, odparł zarzut, jakoby przy obsadzaniu profesur gwałcono równouprawnienie. Nie wie nawet, ilu profesorów katolickich w Strasburgu wykłada, gdyż przy powoływaniu profesorów nie ma pytania o konfesję, lecz tylko o uzdolnienie naukowe. Pochwała, wypowiedziana przez Reichenspergera dla wolnych uniwersytetów francuskich, wywołała ze strony kilku liberalnych posłów protesty. Tytuł wreszcie sam przyjęty został znaczną większością.

*Times* ogłasza list hr. Aruima, datowany z Vevey 12 b. m., w którym odwołując się do słów wyrzeczonych doń rzekomo przez ks. Bismarcka: „Pan spiskujesz przeciwko mnie z cesarzową“ oświadcza; 1) że od czasu, jak wysłanym został do Paryża, nigdy z cesarzową nie rozmawiał o religijnych i politycznych sprawach, żadnej informacji od niej nie odbierał, w ogóle nie takiego nie uczynił, co by mu zarzut intrygowania ściągnąć mogło; 2) że do cesarza nigdy inaczej listów lub informacji nie przysyłał, jak za pośrednictwem urzędu spraw zagranicznych; że nigdy przeciw polityce kanclerza nie działał i w ogóle żadnego szkodliwego wpływu dla interesów kraju i prawom państwa przeciwnego nie wywierał. Hr. Arnim nie może na to pozwolić, aby imię jego otaczano blaskiem jakiejś poufałości, która nigdy nie istniała i wpływu, którego nigdy nie posiadał i posięść nie życzył sobie.

**Francya.** Zdaniem *Monitora*, grupy prawicy w Zgromadzeniu narodowym porozumiały się co do wyboru 75 senatorów. I tak 20 ma otrzymać prawy środek, 20 umiarkowana prawica, 10 skrajna prawica, 10 prawa strona lewego środka, 5 umiarkowani bonapartyści albo tacy luźni, którzy nie należą do żadnej frakcyi, wreszcie 10 krzesel rozdanych będzie po za Izby, jak kardynał Drunet, gubernator Paryża generał Ladmirault, generał Baraguay d'Hilliers, ksiądz Nemours, naczelny prokurator Renaud, hr. d'Haussonville i Falloux, aby w ten sposób reprezentowane były: kościół, armia, stan sędziowski, akademia. *Opinion nationale* obawia się aby na 225 senatorów, których kraj wybiera, nie wybrano 90 do

100 klerykałów, jak ona nazywa katolików. Wybory senatorów z Izby mają się dziś rozpocząć.

Ministerstwo spraw zagranicznych otrzymało urzędowe doniesienie, że królowa duńska z księżniczką Tyngą przybędą 5. grudnia na dłuższy pobyt do Paryża. Król duński wyjechał 20. b. m. z Londynu do Kopenhagi, nie widziawszy się wcale z królową angielską.

Kilku poważniejszych robotników przedmieścia paryskiego Menilmontant wezwowało Pawła Cassagnaca, naczelnego redaktora *Pays* ażeby się jawił na zgrupowaniu, które w tej dzielnicy urządzonem będzie i wyłuszczył, jakie nadzieje mogą sobie robotnicy francuscy przywiązywać do zachwalanego przezeń przywrócenia cesarstwa. Cassagnac oświadczył w tych dniach w organie swoim, że uczyni zadość temu „zaszczytnemu“ wezwaniu.

Stronnictwo bonapartyistowskie mocno jest zaniekpokojonem tem oświadczeniem Cassagnac'a, obawiając się, ażeby ten zapalenie nie dał się zbyt daleko porwać swej nienawiści przeciw republikanom i orleanistom i niezgotował trudnego położenia bonapartytystom w sam przeddzień wyborów powszechnych.

**Anglia.** Dzienniki pełne są szczegółów o przyjęciu jakiego doznaje w Indjach następcę tronu angielskiego. Dnia 10 b. m. rewizytował ksiądz Walii ksiądz indyjskich i wziął następnie udział w urzędowej na cześć jego wielkiej uroczystości indyjskiej dziatwy szkolnej. Bankiet i świetny bal zakończyły dzień ten. Doniesienia z Bombaju mówią o wymianie podarunków między księciem Walii a księżkami indyjskimi. Rozdawał i przyjmował szable, strzelby, portrety i t. d.

Książęta Scindii, Holkaru, Kaszmiru i Dżepuru ogromne w swych stolicach robią przygotowania na przyjęcie gościa europejskiego. Pierwszy rozkazał wybudować w swej stolicy umyślnie pałac, w którym zamieszka ksiądz Walii. Przygotował również na podarunek dla księcia rzadkiej piękności szale, szablę wysadzaną dyamentami wartości 40-tysięcy rupij (rupia równa się złotemu austriackiemu), i wspaniały złoty hotel. Wojsko maharady zostało na przyjęcie księcia od głowy do stóp na nowo ubrane i uzbrojone.

Wiadomości z Madras o cholery są ciągle niepomyślne a lekarze przybocznicy księcia zalecają mu wszelką ostrożność.

**Hiszpania.** Korespondent *Independance belge* pisze z Santander 12 b. m.: „Zajęciem Pensacerry odniósł gen. Quesada nie tylko strategiczną korzyść, lecz pozabawił także Karlistów znacznych dochodów. Mieli oni tam urzędy i linie cłowe, które dostarczały znacznych sum deputacjom karlistowskim w Alawie i Nawarze. Za wino, ocet i oliwę, które przechodziły przez to terytorium musieli kupcy płacić wysokie cła przewozowe i wywozowe. Pięć urzędów cłowych w Alawie i trzy w Logronno przynosiły miesięcznie około 70.000 fr.; wsie dostarczały dziennie wiktuałów za 3000 fr. Od czasu ostatniej operacyi stracili Karliści te wszystkie źródła dochodu, co wynosi miesięcznie około miliona realów. Suma ta nie wyda się za wysoką, jeżeli zważymy obszar ziemi zdobytej przez Quesadę. Zajmuje ona najbogatsze i najmiej górzyste części krainy baskijskiej, hrabstwo Trevino, bogate doliny nadebrzańskie na zachód od Mirandy del Ebro.

Nieraz zadawano pytanie z kąd Karliści otrzymują pieniądze potrzebne do prowadzenia wojny. Hiszpanie odpowiadali zwykle, że to zagranica wywołała i podtrzymuje całe powstanie. Jest w tem trochę prawdy, bo dwór Don Carlosa utrzymuje się głównie ze składek i subskrypcyj zagranicznych, ale wojsko karlistowskie utrzymywane jest przez krajowe komitety powstające. Komitety te pobierają dochody z podatków, ceł i myt, stworzonych własnymi zabiegami. Prowincje baskijskie, bogate w płody surowe, mogą daniny te ponosić bez wielkiego dla siebie uszczerbku. Trudno mieć pojęcie, jak ogromne sumy wybrano naprzód w pewnych punktach kędy przechodzi handel z terytorium królewskiego, aby służyć na zaopatrywanie Karlistów.

Saballs uwieziony na rozkaz Don Carlosa, trzymany jest zawsze jeszcze w pewnej wiosce w Amescuas. Dorregaray był szczególnie, mógł bowiem w zeszłym tygodniu swobodnie przechadzać się w Durango i ma, jak slychać, z Oliverem i Mogrovejem udać się do Francyi. Tristany podał również o urlop, a Mendiri oświadczył jednemu z swoich przyjaciół w Bayonnie, że jakkolwiek usuwa się od dalszego udziału w powstaniu dalekim jest od poddania się Alfonsowi XII. Tak więc wszyscy wielcy Kabecyllowie usunęli się z widowni wojny. Pretendent otoczony jest teraz samymi ludźmi bez woj-

skowej przeszłości i awanturnikami. Generał Lizarraga (obronca Seu d'Urgel) na mocy dawniejszej konwencji otrzymał od ministerstwa wojny paszport i pozwolenie powrotu do obozu Karlistów.

**Turecja.** Zameczek turecki Presjeka, który zamyka najważniejszy przesmyk górski w okręgu Zubezańskim dostał się temi dniami w ręce powstańców. Załoga turecka opuściła ten fort w chwili, gdy większa część murów wysadzona już była w powietrze za pomocą dynamitu. W opuszczonym zamczku znaleźli powstańcy znaczne zapasy żywności. W okręgu „Popowe pole“ wybuchło na nowo powstanie. Pojawił się tam oddział powstańców, liczący około 400 ludzi.

Załoga turecka w Gorańsku składająca się z dwóch batalionów, rozpoczęła już, jak slychać układy z powstańcami o kapitulacyę, żądając dla siebie swobodnego wymarszu z fortu. Warunek ten odrzucili powstańcy, nie chcąc przysparzać nieprzyjacielowi sił przeciw sobie; żądają oni zdania się na łaskę i niełaskę. Wiedząc jednak, że Turcy w znacznej sile podążają mają na odsiecz, koncentrują wszystkie swoje oddziały i mieli już zebrać około 9000 ludzi.

O powstaniu bośniackiem, które w czasie ostatnim zaledwie węgowało, donosi *Polit. Corresp.*, że liczni emisaryusze, którzy uwijają się po Bośni, starają się mimo niesprzyjającej pory nadać powstaniu nowe życie. W tym celu sprowadzili znamienskich Bośniaków na naradę do Trobaru w pobliżu Derwaru. O obradach tego zebrania nie donosi, natomiast znajdujemy w piśmie tem szereg wiadomości o stoczonych już w Bośni drobnych potyczkach. Występują tam jako dowódcy Ilija Bilbija i Spiro Spandir, którzy połączywszy się z Usielaczem myśla rozpocząć swe operacye na Grahowem polu.

**Grecya.** Z Aten piszą 16. listopada: „Dwaj uwiezieni exministrowie Valassopulo i Nikolopulo wnieśli wczoraj za pośrednictwem swych obrońców podanie do Izby, w którym zaprzeczają teje kompetencyi do stanowienia o postępowaniu sądownem w wypadkach oskarżenia ministrów. Domagają się, aby Izba zwołała bezzwłocznie sąd, przepisany w artykule 51 konstytucyi, który jedynie jest kompetentnym w takich sprawach. Równocześnie wnieśli obrońcy podanie o pozostawienie oskarżonych na wolnej stopie przez czas trwania procesu. Izba odrzuciła to żądanie.

Zeznania biskupów, przesłuchanych przez prokuratorów, nadeszły już do Aten. Arcybiskup z Patras odmówił wszelkich zeznań i wniósł do rządu prośbę o kilkotygodniowy urlop, aby mógł osobiście stanąć przed parlamentem. Przybycia jego do Aten oczekują temi dniami.

## KRONIKA.

— **Ósmny wykaz składek na pomnik dla s. p. Agenera hr. Gołuchowskiego.** C. k. Starostwo w Przemysłu: B. Jocz 5 zł., Mudrak 30 ct., Kokoszyński 50 ct., ks. Biegański 1 zł., razem od c. k. Starostwa w Przemysłu 6 zł. 80 ct. C. k. Zarząd lasów i domen w Boleszowie: Elsner, Gadziński, po 1 zł., Krzczunowicz 80 ct., Kowalewski, Berann, Jakimów, Mudrycki, Rudnicki po 50 ct., razem od Zarządu lasów i domen w Boleszowie 5 zł. 30 ct. C. k. Starostwo w Turce (4 przesyłka): Michałowski, Sobolewski, Kołychanowski po 1 zł., Kelhoffer 50 ct., Kunasiewicz, Feiler, po 30 ct., Schaechter 25 ct., Koppel 20 ct., Süßwein 15 ct., Blum, Ertel, Reiter, Pritsch, Herzog, Schreiber po 10 ct., razem od c. k. Starostwa w Turce 5 zł. 30 ct. C. k. Zarząd salinarny w Drohobyczu: Wolski i Flechner po 1 zł., razem od Zarządu salinarnego w Drohobyczu 2 zł. C. k. Sąd obwodowy w Rzeszowie: G. K., Garbaczyński, Wł. Sz., Siemeryński po 1 zł., Jabłoński 50 ct., Nawrocki i J. P. po 25 ct., razem od c. k. Sądu obwodowego w Rzeszowie 5 zł., Dyrekcya c. k. gimnazjum w Rzeszowie 22 zł. 60 ct. Wydział Rady powiatowej Złoczowskiej: Hrabstwo Ożarówcy i obszar dworski 50 zł., ks. Charlampowicz 3 zł., Bobna, Grek, Kunikowski, ks. Kieroński, Czerwiński po 1 zł., hr. K. Wodziński 15 zł., Augustynowicz, Schnell po 5 zł., Kriegshaber 2 zł., Wesolowski, Korczyński po 1 zł., Zahorajko 20 ct., razem od Wydziału Rady powiatowej Złoczowskiej 87 zł. 20 ct. C. k. Zarząd lasów i domen w Dobromilu: Dobrucki, Strzelecki, Chroński, Janiszewski, nieczytelny, Prośniński, Dziczek, Schubertowa, Zurowski, Jelinek, Decordy po 1 zł., Richter Scharf, Herzmann, Geisler, nieczytelny, Kru-

szynski, Forostyna po 50 ct., razem od c. k. Zarządu lasów i domen w Dobromilu 14 zł. 50 ct. C. k. Urząd telegraficzny i pocztowy w Mielnicy 2 zł. 35 ct. Gmina miasta Wieliczki 10 zł. — Razem 161 zł. 5 ct. Doliczwszy wykazane ad I. od VII, 1132 zł. 91 ct. 1 rubel papierowy, ówierc talara srebrnego. Ogółem 1393 zł. 96 ct. 1 rubel papierowy, ówierc talara srebrnego.

— **Wybór uzupełniający** jednego członka Rady powiatowej w Myślenicach z grupy większych posiadłości rozpisyany został na dzień 23 grudnia 1875. Wybór ten odbędzie się w mieście powiatowem o godzinie i w lokalnościach wskazanych w kartach legitymacyjnych, które doręczy wyborcom ces. król. Starostwo.

— **Z Postępem**, komedia 5 aktowa Kazimierza Zaleskiego autora *Przed ślubem*, przedstawiona będzie na tutejszej scenie zaraz po ukończeniu szeregu przedstawień *Podróż naokoło świata*.

× **Barbarzyństwo** w obchodzeniu się ze zwierzętami jest jednym z najwstrętniejszych rysów fizyognomii ulic naszego miasta, zwłaszcza w dniu targowe. Gdyby cudzoziemiec jakiego chciał sądzić ludność naszego kraju podług tego, co się u nas dzieje pod tym względem, uważałby ją musiał za brutalną i okrutną, pozabawioną wszelkiego uczucia litości. Wstręt głęboki i oburzenie najżywsze przejął każdego, kto przechodzi ulicami naszego miasta w dniu piątkowe, na każdym kroku odnosi się najprzykrejsze wrażenie gniewu i odrzy na widok scen, które wzbudzają wątpliwość, kto jest bydlęciami podłymi: ten biedny, wygłodzony, ginący pod kijami i ciężarem koń, czy jego właściciel, człowiek, pan stworzenia? Najwięcej takich scen potwornych, pełnych prawdziwie barbarzyńskiego okrucieństwa, odgrywa się w dniu takie, jak dzisiejszy, kiedy przymrozek okryje śliską warstwą lodu ulice miasta, a konie wiejskie niekute padają, i bite niemilosierdzie, daremnie czynią usiłowania, aby się podźwignąć. Magistrat powinienby wydać polecenie, aby przez rogatki nie puszczano wozów, u których zaprzężone są boscie konie — publiczność zaś powinna interweniować w każdym takim wypadku, gdzie «bestyalizm» bo innego słowa na to nie mamy, z bezczelnością prawdziwą popisują się przed oczyma cywilizowanej ludności. Lwów jest prawdziwym piekłem dla zwierząt — nikt nie pomyślał tu jeszcze o tem, aby zapobiedz dręczeniu zwierząt i scenom tak potwornego barbarzyństwa, że oprócz gniewu rumieniec wstydu i upokorzenia wyciskać muszą na licu każdego, kto się czuje człowiekiem w szlachetnym tego słowa znaczeniu. Interwencja sama policji tu nie pomoże, dopóki w ludności nie obudzi się uczucie wstrętu przeciw takim nadużyciom. Jak się właśnie dowiadujemy, grono osób porozumiało się już we Lwowie, aby założyć towarzystwo przeciw dręczeniu zwierząt, nim zaś towarzystwo to wejdzie w życie, apelujemy do publiczności, której w gorszących wypadkach znęcania się nad zwierzętami policja nie odmówi poparcia.

\* **Pożar**. W nocy na 18 b. m. pożar zniszczył budynki mieszkalne i gospodarskie wraz z zapasami zboża i siana, włościanina i wójta gminy Ostrów, w powiecie Stanisławowskim, Dmytra Gelemaja, oraz sąsiada jego Felixa Wyszynskiego. Szkoda ogólna wynosi 1500 zł. podczas gdy tylko pierwszy z wymienionych pogorzalców miał ubezpieczone na 300 zlr. budynki. Przyczyna pożaru niewiadoma.

† **Kardynał arcybiskup wiedeński Józef Otmar Rauscher**, zmarły we środę, 24 b. m. Wiedniu, był rodowitym wiedeńczykiem. Przyszedł na świat 6 października 1797 z młodszlacheckiej rodziny, gdyż dopiero ojciec jego, radca rządowy Franciszek Rauscher w uznaniu długoletnich zasług w r. 1808 otrzymał od cesarza Franciszka I. dziedziczne szlachectwo. Młody Józef Otmar pierwotnie przeznaczony był do stanu urzędniczego, lecz ukończywszy na wszechnicy wiedeńskiej studia filozoficzne i prawne, nagle z wewnętrznego popędu oddał się teologicznym i w r. 1827 przyjął święcenia kapłańskie W r. 1832 powołany został na dyrektora Akademii oryentalnej w Wiedniu i jednocześnie mianowany opatem Monastoru ob Komorn. W krótko potem został nauczycielem filozofii trzech starszych synów Arcyksięcia Franciszka Karola, dzisiejszego Najj. Pana i Cesarza Austrii Franciszka Józefa, tudzież Arcyksiążąt Ferdynanda Maksymiliana i Karola Ludwika. W r. 1848 zasiadł na stolicy biskupiej w Seckan i jednocześnie mianowany został administratorem biskupstwa Loeben. Był następnie członkiem zebrań biskupów w Wiedniu, które układało normy stosunku wyższego duchowieństwa do państwa, i odznaczył się w tem zebraniu do tego stopnia, że po rozejściu się biskupów pozostał w Wiedniu dla dalszych imieniem ich rokowań z rządem. Rokowania przeciągnęły się do r. 1853 w którym nagle zmarł arcybiskup wiedeński Milde, i d. 26. marca 1853 powołany został Rauscher na stolicę arcybiskupią wiedeńską, Papież Pius IX. w roku 1855 przysłał mu kapelusze kardynalski. Od czasu zwolnienia au-

stryackiej Rady państwa w r. 1860 aż do końca życia zmarły kardynał czynny brał udział w życiu politycznym monarchii jako dożywotni członek Izby panów. Trzy razy jeździł do Rzymu; ostatnim razem na sobór ekumeniczny w roku 1870. Już w młodości zaczął pisać historię kościoła chrześcijańskiego, której jednak nie skończył, natomiast napisał wiele odezwo duchownych, listów pasterskich i wykładów publicznych, które są drukowane i odznaczają się głębokością treści i pięknoscią formy. Jako pasterz dyccezyi był nadzwyczaj czynny i gotowy do ofiar na cele ogółu; w samym Wiedniu wznosił ośm nowych świątyni i podjął restaurację tumu św. Szczepana. Był miłośnikiem sztuk pięknych sam nawet w młodszych latach grywał na skrzypcach, później wiele się zajmował malarstwem i założył w arcybiskupim swym pałacu we Wiedniu rodzaj galerii obrazów, nabywszy mianowicie wiele dobrych kopii obrazów Rafaela. Był to zresztą umysł zamknięty w sobie; towarzystwom liczniejszych kardynałów unikał, zwłaszcza w ostatnich latach życia, przebywając najchętniej w swej bibliotece. Nie palił nigdy, dla tego do ostatniej chwili życia zdrowe miał oczy i nie używał szkieł. Dom kardynała otwarty był zawsze dla wszelkiej niedoli, z tą owa wielką popularynością, jaką zjednał sobie u Wiedeńczyków, z tą powszechną żal, jaki zgon tego księcia kościoła wywołał w stolicy monarchii

— **Jubileusz Boccaccia**. W dniu 21 grudnia b. r. przypada pięćdziesiąt rocznica urodzin sławnego Jana Boccaccia, którą włoskie uczucie zamierzają wspaniałym obchodem. Miasteczko rodzinne przedwiekowego poety, Certaldo w Toskanie wzięło w tem inicjatywę uchwalać wzniesienie na placu publicznym marmurowy posąg Boccaccia, a na domu, w którym się urodził, umieścić stosowną tablicę pamiątkową.

— **Filemon i Baucis**. W jednym z amerykańskich dzienników czytamy: Pan Artur Davis i jego małżonka w Toronto, są parą, której nawet śmierć nie rozłączy, ponieważ oboje 8 grudnia jednocześnie będą pożyłeni.

— **Dotkliwa strata**. Na zle czas u tyskiwał niedawno pewien zrujnowany giełdzysta w Nowym Jorku przed swym kolegą. «Czy istotnie, grubo się orznąłeś?» — zapytał ostatni. «I jak jeszcze — odpowiedział zapytany — straciłem przeszło 300 000 dolarów, a co najgorsza, że w tej sumie znajdowało się co najmniej 150 dolarów moich własnych pieniędzy!»

— **Co głodny wilk robi**. Pewien sędzia francuski sływał z rozstargnienia. Opowiadają o nim następująca anegdota: Przewodni czył pewnego razu sądowi przysięgłych, który miał przesłuchać oskarżonego o złodziejstwo. «Jak to być mogło — zapytał sędzia obżalowanego — żeś się dopuścił takiego występku?» — «Mój Boże — odparł zapytany w ten sposób — rzecz prosta; wiadomo przecie panu prezydentowi, że wilk gdy głodny, wychodzi na łup.» — «Nie, i po tysiąc razy nie! — z wyrazem wielkiego zgorznienia zawołał sędzia — wilk, gdy głodny, pracuje i stara się zdobyć sobie chleb w pocie czoła.»

— **Przeróżny wypadek** zdarzył się dnia 19 bm. w kopalniach węgla pod Carlingen w okolicy Forbach. Dziesięciu robotników spuszczonej windą do szachtu, skutkiem oberwania się lin spadło w głąb przeszło 50 sążniową. Ponieważ winda zepsuta, przeto nawet zwłok nieszczęśliwych ofiar lekkomyślności przedsiębiorców nie zdołano dotąd wydobyć.

— **Wypadki kolejowe** w ostatnich czasach w Europie stały się formalnie epidemicznymi. Znów d. 21 b. m. z rana na drodze żelaznej Magdeburgskiej pomiędzy stacyami Schleuditz a Gröbers skutkiem wykołowania, roztrzaskał się pociąg towarowy, przyczem konduktor okaleczał; zaś d. 20 b. m. na drodze żelaznej Berlińsko-Wrocławskiej pod Sommerfeld, przed samem przybyciem berlińskiego pociągu pospiesznego, wykołowały się dwa wozy pociągu towarowego z powodu zapadnięcia się szyn. W ostatnim wypadku nikt na szczęście nie poniósł szwanku.

— **Falszerka banknotów**, to przecie w dziejach kryminalistyki osobliwość. Czytamy w dziennikach wiedeńskich, że podczas jarmarku w Pettau zeszłego tygodnia przychwyciono piętnastoletnią dziewczynę wiejską z okolicy w chwili, gdy chciała płacić dwoma podrabianymi banknotami jednoreńskowemi. Arresztowana wyznała, że banknoty te, dość wierne co do rysunku piórem wykonane, sama zrobiła. Z dalszego dochodzenia okazało się, że młoda falszerka istotnie własnoręcznie wykonała falsyfikaty.

— **Posel sejmu węgierskiego Józef Justh**, przed kilkoma dniami nagle popadł w obłąkanie i musiał być odwieziony do zakładu obłąkanych. Nieszczęśliwy uroił sobie, że jest materyalnie zrujnowany. Smutny ten wypadek następuje dziennikowi *N. Pest. Journ.* powód do wyrażenia kilku poważnych uwag o społeczeństwie węgierskiem. Wskazuje on na o koliczność, iż obłąd umysłowy stał się już charakterystycznym objawem w życiu ludu węgierskiego. Znaczna liczba najznakomitszych w narodzie tym mężów kończyła życie w obłąkaniu; a nigdy prawie wykształcony umysłowo Węgier nie dożyje takiej czerstwej starości, jaka od-

znacza angielskich i francuskich myślicieli, męzcza stanu i t. d. Przyczyny tego smutnego objawu upatruje przytoczony dziennik w sposobie wychowania i późniejszego życia Magyarów. Zbyt prędko spotrzebowują oni swe siły intelektualne, z natury już zwykle nieobfite. Konsumpcja ta nieprawidłowa spowodowała deficyt, którego pokrycie nie jest tak łatwe jak deficytu budżetowego. — Nie dawno na ostatnim kongresie geograficznym, jeden z francuskich uczonych dowodził, opierając się na statystyce śmiertelności, że naród węgierski skazany jest na wymarcie.

— **Tureckie tytonie**. Ojczyzna Aleksandra Wielkiego, Macedonia, jest obecnie krajem wydającym najlepszy na świecie tytoń. Wywóz tytoniu macedońskiego wynosi rocznie półpięta miliona oka. I Tracya, dzisiejsza Bułgaria, dostarcza bardzo znacznej ilości tytoniu, który jednak zupełnie inny ma smak od macedońskiego, i lubo odznacza się pięknym kolorem traci wiele z powodu grubych trzonków liściastych. Albania, Epir i Tessalia produkują rocznie półtora miliona oka tytoniu, lecz takowy w znaczniejszej części przerabiany bywa na tabakę. Tytoń macedoński rośnie na 3 do 4 stóp wysoko.

— **W podróży księcia Walii po Indjach** pobyt w Barodzie stanowi jeden z najbardziej malowniczych epizodów. Za przyjazdem księcia na dworzec kolejowy powitał go młody Guikowar, poczem wśród grzmołu dział i trąb rozgłosu wsiedli obaj książęta do pozłocistej lektyki, unoszonej przez słonia. Przed nimi kłęczało dwanaście jaskrawo pomalowanych i świetnie przystrojonych, ogromnych słoniów, na które wsiedli członkowie orszaków książęcych. Pochód ruszył długą, łukami tryumfalnymi poprzecinaną i kwiatami prawie wysłaną ulicą, do gmachu poselstwa angielskiego. Poprzedzali kawalkatę słoniową dworzanie w biało amarantowych strojach z chorągiewkami i oszczepami w rękach; za nimi szli dygnitarze dworu Guikowara w banderolach, a zastęp ten zamykali marszałkowie dworscy na koniach. Nad głową księcia Walii niesiono galowy parasol, a po obu jego bokach postępujący słudzy powiewali złocistymi chustkami i wachlarzami z piór pawich. Szpaler tworzyła jazda indyjska. Za orszakami jechali konno wojskowi dostojnicy indyjscy, kapele krajowe, szlachta indyjska i t. d. Barbarzyńska muzyka Parsów zwiastowała zbliżanie się książąt. U wejścia do gmachu poselstwa stały cztery złote i srebrne rydwany, ciągnięte przez woły o pozłacanych lub posrebrzanych rogach. Po przedstawieniach i przemowach książę Walii ubrany w prosty mundur, bez broni, pożegnał Guikowara, który powrócił do swego pałacu i zjadłszy śniadanie odbył przegląd słoni galowych. Później oddał Guikowarowi wizytę, a w końcu zwiedzał arenę igrzysk ludowych, gdzie wśród niezmiernego natłoku ciekawych popisowali się różnego rodzaju akrobaci i kuglarze. Zakończyły igrzyska walki słoniów, rinoceosów i byków. Z wieczora miasto zajaśniało iluminacją i książę zjadł obiad w gronie oficerów pułków indyjskich.

— **Wylewy rzek** w ostatnich dniach najgroźniejsze były w górnej Austrii: Aniza i Krems wezbrały bardzo mocno i porozrywały w wielu okolicach mosty. Wartberg w sobotę wyglądał jak wysepka na morzu. Pod Enns przełamany został most drewniany, a kolejowy mocno uszkodzony. W ogóle powódź ta w górnej Austrii zrządziła znaczne spustoszenia, podczas gdy w dolnej skończyło się na przestachu.

— **O wielkiej kradzieży brylantów** donoszą z Ameryki. W Port Elizabeth przytrzymał trzech ludzi, którzy podejrzani są o ukradzenie w Rio Janeiro brylantów wartości 22 tysięcy funtów szterl. czyli oko 250 tysięcy zlr.

## OSTATNIA POCZTA.

Najj Pan przybył d. 24 b. m. z Gödöllö do Wiednia.

Najwyższem postanowieniem z d. 21 b. m. raczył Najj. Pan wyrazić najwyższe swe uznanie rzeczywistemu tajemnemu radcy i prezydentowi senatu przy najwyższym trybunale sprawiedliwości i kassacyjnym, Iwonowi hr. Apfaltrern z powodu przeniesienia go na własną prośbę w stan stałego spoczynku

Generalne zgromadzenie towarzystwa agronomicznego w Lublanie wybrało ministra rolnictwa hr. Mannsfelda swym członkiem honorowym.

Minister Chlumcecky wyjechał d. 24 b. m. z Budapesztu Rokowania w sprawie cłowej nie są jeszcze ukończone pomiędzy obu rządami.

*Fremdenblatt* dowiaduje się, że kolej Karola Ludwika zamierza z kilku swych stacyj prowadzić linie uboczne ku północy i południowi, tak jak to już dawniej uczyniła z Podgęza do Niepolomic i z Bierzanowa do Wieliczki. Obecnie ma ona mieć zamiar budowania odnogi z Słotwiny na

Brzesko aż do góby w kierunku dług zgodnych d furtu przyjęto ta tej koleji do dalsz ska samoistnego. szeza powyżej w da zawiadowcza k... siała przed zerwaniem ro bicia kolei Albrechta N. Idnie: t. d. porozumieć się z l lkoma akcyo- ryuszami posiadającymi znaczną ilość akcyi kolei Karola Ludwika. — Ten sam dziennik donosi, że kolej Lwowski-Czerniowiecka pomnoży liczbę swych urzędników i sług o 580 osób. W styczniu 1876, ma nastąpić reorganizacja biur centralnych i przy tej sposobności spodziewają się licznych awansów.

W Berlinie odbywa od 24 b. m. obrady generalny synod protestancki pod przewodnictwem hr. Ottona Stolberga.

Do *Timesa* telegrafują z Konstancji tytopola, że Porta we ala posłów austriackiego i rossyjskiego, iżby poczynili przedstawienia księciu Mikołajowi Czarnogórskiemu, z powodu, że wielu Czarnogórców utrzymuje ciągłe związki z powstańcami. Do tegoż dziennika donoszą z Cetynii, że w skutku zimna kroki nieprzyjaźielskie doznały przerwy.

Z Madrytu 23 listopada donoszą: Generał Quesada, który zamierzał tu przybyć, dowiedziawszy się o ruchu Karlistów we wschodniej Nawarze, zaniechał zamiaru podróży, aby prowadzić dalej operacye. Dywizya generała España posuwając się, po stoczeniu silnej utarczki, w której wielu Karlistów poległo, zajęła stanowiska ich pod Alzusa. Generał Quesada udał się na stauowiska nieprzyjacielskie Cristobal przy Pampelonie i po uporczywej walce zdobył silną pozycyę karlistowską Miravelles.

## TELEGRAMY GAZETY LWOWSKIEJ.

**Berlin**, 25. listop. *Reichsanzeiger* zaprzecza wiadomości podanej przez *Czas*, jakoby Bismarck agentowi rumuńskiemu udzielał rad, jak się ma zachować książę Karol.

**Rzym**, 26. listop. Papież znajduje się w stanie lekkiej niedyspozycyi; mimo to udzielał audyencyj. Poseł austriacki złożył Ojcu św. kondolencyę z powodu śmierci kardynała Rauschera.

**Petersburg**, 26 listopada Według sprawozdania urzędu kontrolnego o administracyi w r. 1874, wynosiły dochody państwa o 19 milionów a wydatki o 4 miliony rubli więcej niż wykazywał budżet. W ratach gwarancyjnych kolejowych wypłacono o 6 milionów mniej niż w r. 1873. Czysta bilansowa nadwyżka wynosi przeszło 15 milionów rubli. Od roku 1870 do 1874 wycofano około 89 milionów rubli w papierowej monecie.

Odpowiedz. redaktor: Władysław Karłowicz

## OD ADMINISTRACYI.

Celem wczesnego ustalenia stopy na kładowej, upraszamy o rychłe nadsyłanie przedpłaty. Nadto zwracamy uwagę szanownych pp. Prenumeratorów, że *Przewodnik naukowy i literacki* należy się bezpłatnie tym tylko prenumeratom rocznym i półrocznym, którzy przedpłatę na *Gazetę* uiszczą za cały rok t. j. od 1. stycznia do końca grudnia albo za półrocze t. j. od 1. stycznia do końca czerwca, lub od 1. lipca do końca grudnia. Prenumeratom uiszczającym przedpłatę roczną lub półroczną w innych terminach jak powyżej oznaczone, nie możemy przysłać *Przewodnika* bezpłatnie, jeżeli już bowiem nie trudność administracyjna to sam względ na dekompletowanie zeszytów *Przewodnika*, składających się półroczami na dwa osobne tomy, stanowczo tego nie dozwala.

W teatrze hr. Skarbka. W Piątek dnia 25. Listopada 1875.

Po raz ósmy:

## PODRÓŻ

w około ziemi w 80 dobach. Widowisko sceniczne z ewolucyami i pochodami w 5. aktach a 14. obrazach, z francuskiego pp. A. d'Ennery i Jules Verne. — Muzyka Souppgeo.

Przyjechali do Lwowa.

dnia 25 listopada
Hotel Żorza.
Pp. Dr. Antoni Remenyi z Buda-Pesztu.
Jakób Młocki z Polski.
Hotel Europejski.
Hotel Krakowski.

Odjechali ze Lwowa.

dnia 25 listopada.
Pp. J. E. Cabonly Pasza do Petersburga.
Władysław hr. Tarnowski do Wróblowic.
Spozatrzenia meteorologiczne
z dnia 26. listopada 1875.

Pociągi kolejowe.

Przyjeżdżają do Lwowa.
Do Krakowa: rano o godzinie 5.
Do Czerniowiec: rano o godz. 6.
Do Stanisławowa (przez Stryj): rano o godz. 7.

Odchodzą ze Lwowa.

Do Krakowa: rano o godzinie 5.
Do Czerniowiec: rano o godz. 6.
Do Stanisławowa (przez Stryj): rano o godz. 7.

Cennik lwowskiej izby handlow. i przemysł.

Table with columns for 'płać' and 'żądać' listing various goods and services like 'Akeye za sztukę', 'Listy zast. za 100 zł.', 'Obliży za 100 zł.', 'Losy', 'Monety'.

Kurs giełdy wiedeńskiej.

Table listing exchange rates for various items like 'Dług Państwa', 'Obliży indemn.', 'Akeye', 'Losy'.

4. Listy zast. losowane

Table listing interest rates and exchange rates for various banks and locations like 'Powsz. austr. zakł kred ziem.', 'Gal. zakł. kred. ziem.', 'Bank narod. po 5%.'.

Wekle (na 3 miesiące)

Table listing exchange rates for various locations like 'St. Genois po 40 zł. m. k.', 'Poż. miasta Stanisławowa po 20 zł. w. a.', 'Waldsteina po 20 zł. m. k.', 'Windischgrätz po 20 zł. m. k.', 'Amsterdam za 100 zł. hol.', 'Augsburg za 100 zł. w. p. n.', 'Berlin za 100 tal.', 'Frankfurt 100 Mark. p.', 'Hamburg za 100 M B.', 'Londyn za 10 ft. szt.', 'Paryż za 100 fr.', 'Kurs złota', 'Dukat ces. men.', 'Korona', '20-frankówka', 'Rossyjski imperał', 'Talar związkowy', 'Srebro'.

DZIENNIK URZĘDOWY.

Erkenntnisse.
Im Namen Sr. Majestät des Kaisers!
Das k. k. Landesgericht in Wien als Präsidialgericht hat auf Antrag der k. k. Staatsanwaltschaft erkannt, daß der Inhalt des in Nr. 45, der Zeitschrift "Die Glocke" vom 6 November 1875 enthaltenen Feuilletonartikels unter der Ueberschrift: "Rück Erinnerung zur Allerfeiern" in der Stelle von "Ich ging weiter" bis "entgegengrünfen" das Verbrechen nach § 63 St. G. begründe, und es wird nach § 493 St. P. D. das Verbot der Weiterverbreitung dieser Druckschrift ausgesprochen.

wiadamiasc tym edyktem pozwanych wzywam sie ich by u pomienionego kuratora sie zglosili temuz stosowna informacjy do bronienia ich udzieliili, lub tez innego zastepcy sobie wybrali.
Lwów dnia 15 października 1875

Edykt.
L. 58197. C. k. Sąd krajowy jako handlowy we Lwowie ogłasza niniejszym edyktem, iż otworzony uchwałą z dnia 2 czerwca 1875 l. 29594 konkurs na majątek Józefa Stoppla kupca protokołowanej firmy J. Stoppel syna, uchwałą c. k. Sądu krajowego wyższego z dnia 19 października 1875 l. 18038 zniesiony został.
Z c. k. Sądu krajowego.
Lwów dnia 12 listopada 1875.

Edykt.
L. 5877. C. k. Sąd powiatowy w Starcejsoli zawiadamia, że na dniu 13 grudnia 1875, 24 stycznia i 8 lutego 1876 o godzinie 9tej rano odbędzie się publiczna sprzedaż realności l. k. 24/20 40 w Suszycy małej położonej Onufrego Czupila własnej na zaspokojenie sumy 200 zł. w. a. z pn.
Cena wywołania 350 zł. w. a. wadyum 35 zł.
Resztę warunków można w tutejszej registraturze przejrzeć.
Starosól 5 listopada 1875.

Obwieszczenie.
L. 6730. W myśl §. 28 ust. z dnia 20 marca 1874 nr. 29 d. u. p. obwieszcza się, że z dniem dzisiejszym arkusze posiadania wraz ze sprostowaniami spisami posiadłości, z kopiami map katastralnych i protokółami parcelowymi, tudzież protokoły dochodzeń dotyczące gminy katastralnej Bieńców do powszechnego przejrzania w c. k. miejsk. d. g. Sądzie powiatowym w Złoczowie się składa, zarazem termin w tym Sądzie 1 grudnia 1875 o godzinie 9tej przed południem, w którym razie zgłoszenia zarzutów przeciw prawdziwości arkuszy dalsze dochodzenia prowadzone będą, z tem się wyznacza, że zarzuty te mogą być albo w tym Sądzie albo też w dniu 1 grudnia 1875 u kierującego dochodzeniem a to pisemnie albo ustnie wniesione.
Z komisji dla założenia ksiąg grunto- wyh c. k. Sądu powiatowego miejsko-delegowanego.
Złoczów 17 listopada 1875.

Edykt.
L. 51843. C. k. Sąd krajowy lwowski wzywa posiadaczy zagubionej wedle podania gminy Sudkowice obligacji za dostawę materiałów wojennych a to pod nr. 5004 z dnia 1. listopada 1829 na 37 złr

214/5 ct. w. w. 20/0 procentowej a na dniu 1. kwietnia 1856 serya 485 wylosowanej, na gminę Sudkowice z Wolą Sudkowską opiekującej, ażeby takową w przeciągu jednego roku sześciu tygodni i 3 dni od dnia trzeciego umieszczenia edyktu w "Gazecie Lwowskiej" temu Sądowi krajowemu tem pewniej przedłożyli, gdyż inaczej obligacya ta amortyzowana zostanie.
Z c. k. Sądu krajowego.
Lwów dnia 30 października 1875.

Ogłoszenie konkursu.
L. 826. Na mocy reskryptu Wysokiego c. k. Ministerstwa wyznań i oświecenie z dnia 8. października r. b. p. l. 15878, rozpisuje się niniejszym konkurs do końca lutego 1876 r. celem obsadzenia systemizowanej w c. k. Akademii technicznej zwyczajnej katedry budowy machin.
Do tej katedry przywiązana jest płaca etatowa rocznych 1800 złr. a. w. z dodatkami aktywalnym w kwocie 480 złr. w. a. rocznie.
Podania o powyższą katedrę, wystosowane do Wysokiego c. k. Ministerstwa Wyznań i Oświecenia i zaopatrzone w potrzebne dokumenta, jakoteż w dowody gruntownej znajomości języka polskiego, należy wniesić do Rektoratu c. k. Akademii technicznej we Lwowie przed upływem terminu konkursowego.
Z Rektoratu c. k. Akademii technicznej.
We Lwowie dnia 22. listopada 1875.

Konkurs.
L. 7887. W celu obsadzenia opróżnionej w okręgu galicyjskiej c. k. Dyrekcji telegrafów jednej posady asystenta w XI randze urzędników państwowych z obowiązkiem złożenia kaucej służbowej w kwocie 200 złr. a względnie jednej posady elewa z adjutantem rocznym 300 złr. a. w. rozpisuje się niniejszym konkurs.
Ubiegający się o te posady winni są udowodnić świadectwem wystawionem przez odnośne władze telegraficzne, że posiadają do tego stosowną kwalifikację i odpowiednie wykształcenie w języku francuskim.
Jako dalszy warunek tak na utrzymanie posady asystenta jako też elewa, jest dokładna znajomość języków polskiego i niemieckiego.
Podania własnoręcznie pisane należy wniesić w drodze właściwej do c. k. Dyrekcji telegrafów w przeciągu czterech tygodni od dnia 23. listopada 1875.
C. k. Dyrekcya telegrafów.
Lwów dnia 23 listopada 1875.

Edykt.
L. 57072.
W wykonaniu rozporządzenia p. Ministra spraw wewnętrznych z dnia 27. sierpnia

1873 D. u. p. z r. 1873 zeszyt 51. nr. 140 odbędzie się egzamina z podkuwania koni dla kandydatów którzy nie uczęszczali na kurs właściwy w drugiej połowie grudnia r. 1875 i czerwca r. 1876 w tutejszej szkole wojskowej kucia koni.

Na rok szkolny 1875/76 składa się komisya egzaminacyjna w myśl §. 3 powołanego rozporządzenia z nauczyciela lwowskiej szkoły wojskowej kucia koni, z weterynarza miejskiego miasta Lwowa, i c. k. weterynarza krajowego, który zarazem jest przewodniczącym komisji.
Z c. k. Namiestnictwa.
Lwów dnia 16 listopada 1875.

Edykt.
L. 7150. C. k. Sąd powiatowy delegowany miejski w Nowym Sączu zawiadamia niniejszym, że celem zaspokojenia pretensyi Berla Gellesa w kwocie 60 zł w. a. z przynależnościami odbędzie się w tutejszym sądzie publiczna przymusowa sprzedaż fizycznie niewydzielonej połowy realności pod l. 12 w Wielopolu położonej dłużnika Jana Zarzyki własnej ciała tabularnego niestanowiącej, wedle protokołu z dnia 21go czerwca 1875. L. 5326 na 600 zł. w. a. oszacowanej w trzech terminach mianowicie na dniu 24go grudnia 1875, na dniu 26go stycznia 1876 i na dniu 24go lutego 1876, każdą razą o godzinie 10tej rano, z tem że pomieniona realność na powyższych terminach tylko za cenę szacunkową lub powyższą takowej sprzedana będzie.
Cena szacunkowa wynosi 600 zł w. a.
Wadyum 80 zł. w. a.
Blizsze warunki są w tutejszej Registraturze do przejrzania.
Nowy Sącz 8go listopada.

Obwieszczenie.
L. 1123. C. k. Sąd powiatowy w Niżankowicach podaje do publicznej wiadomości, że w sprawie Zakładu kredytowego włościańskiego przeciw Jurkowi Repeckiemu o zapłaceniu 137 zł. 27 kr. w. a. z pn. odbędzie się publiczna sprzedaż gospodarstwa włościańskiego pod Nr. 20/60 w Jaksmanicach położonego ciała tabularnego nie mającego w trzech terminach 30go listopada 28go grudnia 1875 i 26go stycznia 1876 o godzinie 10tej z rana.
Cena wywołania będzie 500 zł.
Zakład wynosi 10 procent sumy wywołania.
Blizsze warunki licytacji tudzież protokół zastawnego opisanie i oszacowania można przegladnąć w tutejszo sądowej registraturze.
Niżankowice 20go Września 1875.

**(4651 1-3) Obwieszczenie licytacji.**  
 Nr. 11587/1398. Na częściowe umorzenie należności podatkowych po koniec 3go kwartału 1873 za dworem w Susznie w ilości 3218 zł. 29 cent. zalegających odbędzie się dnia 1go grudnia 1875 w Susznie na obszarze dworskim licytacja celem wydzierżawienia prawa propinacji przysługującego JW. Władysławowi Hr. Baworowskiemu w obrębie gminy samego Suszna bez przysiółków, jakoteż dwóch młynów wodnych w Susznie każdy o dwóch kamieniach na okres jednoroczny t. j. od 1go stycznia do końca grudnia 1876.

Cena wywołania jednorocznego czynszu dzierżawnego wynosi 1800 zł.

Główne warunki licytacji są:

1. Czynsz dzierżawny opłaca się kwartalnie z góry w kasie c. k. urzędu podatkowego w Kamionce, a kaucję składa się w wysokości ofiarowanego półrocznego czynszu dzierżawnego w gotówce lub w papierach państwowych.

2. Licytować można tylko za pomocą pisemnych ofert, które zaopatrzyć w wadium 10 procentowe ceny wywołania i najdalej do 1go grudnia 1875 do godziny 6 wieczór na ręce wydelegowanego stąd do tej czynności urzędnika wnieść należy, przy czem się zauważa, iż oferent ma wyraźnie w ofercie oświadczyć, iż mu warunki licytacji są dokładnie znane i że się tym bezwarunkowo podaje.

3. Resztę warunków licytacji można przejrzeć w c. k. starostwie w Kamionce, a w dniu licytacji w Susznie u c. k. komisarza do przeprowadzenia tej czynności stąd wydelegowanego.

C. k. Starostwo.

Kamionka dnia 17go listopada 1875.

**(4668 1-3) E d y k t.**

L. 16549. C. k. Sąd obwodowy jako Sąd handlowy w Przemysłu zawiadamia ni niejszem nieznanym z miejsca pobytu Jana i Annę Szczerbów, iż w sprawie egzekucyjnej Emila Zollnera przeciw nim o 250 zł. w. a. uchwałą z dnia 29go września 1875 do L. 13418, rozpisana została licytacyjna sprzedaż realności ich pod l. k. 418 w Przemysłu położonej, którą to uchwałę ustanowionemu dla nich na ich koszt i niebezpieczeństwo kuratorowi p. adw. Dr. Smutnemu, z zastępstwem p. adwokata Dr. Łużckiego w Przemysłu doręczono.

Rzeczą tedy nieobecnych pozwanych jest, z ustanowionym dla nich kuratorem porozumieć się, lub innego zastępcę Sądowi przedstawić, inaczej bowiem wynikię z zaniechania skutki sami sobie przypisać będą musieli.

Przemysł 19go listopada 1875.

**(4628 2-3) E d y k t.**

L. 4905. C. k. Sąd powiatowy w Gródku uwiadamia że na zaspokojenie kwoty 400 zł. 96 ct. w. a. z pn. przez Zakład kredytowy włościański przeciw Rubinowi i Danielowi Handzel wywalczonej ponowna egzekucyjna licytacja realności w Zaskowicach pod Nr. 24-103 położonych odbędzie się w tutejszym Sądzie dnia 9 Grudnia 1875 o 10 godzinie rano.

Za cenę wywołania stanowi się suma 2000 zł. w. a.

Wadium wynosi 200 zł. w. a.

Inne warunki licytacji przejrzane być mogą w t. s. registraturze.

C. k. Sąd powiatowy.

Gródek 20. sierpnia 1875.

**(4635 2-3) Obwieszczenie licytacji.**

L. 20918. Tarnowska c. k. powiatowa Dyrekcya skarbu podaje do wiadomości, iż w celu wydzierżawienia poboru podatku konsumcyjnego od mięs w dzierżawnym okręgu żabińskim na czas od 1. stycznia 1876 odbędzie się publiczna licytacja na dniu 7. grudnia 1875.

Cena wywołania 2105 złr. a poręczne 211 złr.

Bliższe warunki licytacji mogą być przejrzane w zwykłych godzinach urzędowych w c. k. powiatowej Dyrekcji skarbu.

C. k. powiatowa Dyrekcya skarbu.

Tarnów 19. listopada 1875.

**(4640) 2-3) E d y k t.**

L. 5985. Dnia 9. grudnia 1875, 20. stycznia 1876 i 17. lutego 1876 o godz. 10tej rano, odbędzie się publiczna egzekucyjna sprzedaż realności włościańskiej l. k. 118 w Gródku Czerlańskie przedm. w sprawie Leiby Blumena przeciw Jędrzejowi Diduszko pto 600 złr. w. a. z pn. Wadium wynosi 86 złr. w. a.

Warunki licytacji wolne w registraturze do przerezenia.

C. k. Sąd powiatowy.

Gródek 17. października 1875

**(4551 2-3) E d y k t.**

L. 3615. C. k. Sąd powiatowy w Obertynie niniejszem wiadomo czyni, że na prośbę Dyrekcji Zakładu kred. włościańskiego we Lwowie w sporze egzekucyjnym przeciw

Wasyłowi Łubyk w celu zaspokojenia sumy 287 zł. 76 cent. w. a. z odsetkami po 12 procent od dnia 28. Października 1872 aż do rzeczywistej zapłaty bieżącemi, tudzież z dalszemi odsetkami po 3 procent od kwoty w należytym czasie nie uiszczanej, nakoniec na zaspokojenie kosztów sądowych w kwocie 8 zł. 82ct. w. a. i egzekucyjnych poniżej w kwocie 3 zł. 62 ct. w. a. przyzanych — publiczna przymusowa sprzedaż realności gruntowej pod l. k. 413 w Czortowcu położonej, dłużnika Wasyła Łubyk własnej, ciała tabularnego nie stanowiącej, z wszystkimi do tej realności należącemi, w protokole zastawniczego opisanego z dnia 18. Października 1871 roku opisanemi gruntami i innemi przynależnościami w tutejszym Sądzie w trzech terminach to jest dnia 29. Listopada, dnia 12. Grudnia i dnia 23.

(4656 1-3)

L. 50230.

**Obwieszczenie**

c. k. krajowej Dyrekcji Skarbu dla Galicji.

Zakupno liści tytoniowych w r. 1875 w Galicji zebranych rozpocznie się dnia 1 grudnia 1875 i odbywać się będzie przy zarządzie wykupna tytoniu w Jagielnicy, począwszy od 1 grudnia 1875 aż do 21 stycznia 1876 r., przy zarządzie zaś wykupna tytoniu w Monasterzyskach tylko do ostatniego grudnia 1875, przy zarządzie wykupna tytoniu w Zabłotowie, aż do 4 lutego 1876. Prócz tego odbędzie się zakupno liści tytoniowych w r. 1875 na Bukowinie zebranych przez osobną komisję w Radowcach i w Lużanach i to: w pierwszym miejscu od 1 do 13 grudnia 1875, w ostatniem zaś od 15 do 23 grudnia 1875.

Oświadczenie do uprawy tytoniu na rok 1876 należy najdalej do końca lutego wnieść i oraz grunta do uprawy tytoniu przeznaczone według obwieszczenia z dnia 3 października 1865 do l. 31912 wymienić.

Te oświadczenia mogą być wniesione podczas wykupna przy magazynach dla wykupna tytoniu i w ogóle u komisarzy straży finansowej.

Oświadczenie wniesione po upływie terminu, lub których grunt do uprawy tytoniu przeznaczony, według obwieszczenia należycie oznaczonym nie jest, będą odrzucone.

Na przestrzeniach gruntu poniżej dwieście kwadratowych sążni, nie będzie się udzielać pozwolenia do uprawy. Gminy które nie uprawiają najmniej pięć morgów nie zostaną przypuszczone do uprawy tytoniu.

Ci, którzy bez otrzymanego pozwolenia uprawiają tytoń, albo którzy większe płaszczynie tytoniem zasadzają, jak wyrażono w pozwoleniu, lub też inny gatunek tytoniu sadzą jak ten, na które pozwolenie opiewa, albo na koniec którzy całego na pozwoleniu objętego gruntu bez usprawiedliwiającej przyczyny nie zasadzają, mają się nagany według istniejących praw, a podług okoliczności utraty pozwolenia do dalszego sadzenia tytoniu, obawiać.

Co do cen wykupna na rok 1875/1876, wynagrodzenia odstąpienia, tudzież co do postępowania mającego się zachować przy wykupnie, odseła się do obwieszczenia z dnia 26 marca 1875 l. 13.390

Lwów dnia 19 listopada 1875.

(4673 1-3)

**E d y k t.**

L. 4110. C. k. Sąd powiatowy w Cieszanowie ogłasza że na zaspokojenie Saulowi Weiss dłużnej sumy 29 złr. 60 ct. a. w. z pn. rozpisana zostaje przymusowa publiczna sprzedaż części gospodarstwa gruntowego położonego w Chotyliubiu pod l. D. 9 dłużnika Michała Szczygieł w asnej w trzech terminach dnia 20. grudnia 1875 dnia

Grudnia 1875, każdą razą o godzinie 10 przed południem się odbędzie.

Cena wywołania ustanawia się na 600 zł. w. a., a każdy chęć kupienia mający winien przed rozpoczęciem licytacji do rąk komisji licytacyjnej złożyć jako zakład 10 procent ceny wywołania t. j. kwotę 60 zł. w. a.

O przestrzeni gruntów i stanie zabudowań wolno chęć kupienia mającym przekonać się na gruncie, gdyż realność ta sprzedana zostanie ryczałtowo, jak ją dłużnik Wasył Łubyk posiada i posiadać ma prawo

Chęć kupienia mającym wolno jest akt zastawniczego opisanego i oszacowania realności sprzedać się mającej i warunki licytacyjne w tusądowej registraturze lub w dniu licytacji u Sędziego nią kierującego przejrzeć lub w odpisach podjąć.

Obertyn dnia 12 Sierpnia 1875.

3. 50230.

**Kundmachung**

der f. f. Finanz-Vandes-Direction für Galizien.

Die Einlösung der im Jahre 1875 in Galizien gefechsten Tabakblätter wird mit 1ten Dezember 1875 beginnen, und von diesem Zeitpunkte angefangen bei dem Tabak-Einlösamte in Jagielnica bis 21 Jänner 1876, bei dem Tabak-Einlösamte in Manasterzyska blos bis 15ten Dezember 1875 und bei dem Einlösamte in Zablotow bis 4ten Februar 1876 stattfinden. Nebstbei wird die Einlösung der in der Bukowina im Jahre 1875 eingefechsten Tabak-Blätter von besonderen Tabak-Einlös-Kommissionen und zwar in Radautz und Lużan und zwar bei der Ersteren vom 1 bis 13 Dezember 1875, bei der Letzteren von 15ten bis 23ten Dezember 1875 stattfinden.

Die Erklärungen zum Tabakbau für das Jahr 1876 sind bis längstens Ende Februar 1876 zu überreichen, und darin nach der Kundmachung vom 3 October 1865 Z. 31.912 die dem Tabakbau zu widmende Grundfläche zu bezeichnen.

Sie können während der Dauer der Einlösung bei dem Einlös-Magazine und überhaupt bei den Finanzwache-Kommissären eingebracht werden.

Erklärungen, welche nach dem obigen Termine vorkommen, oder in denen die Bau-Acta nach der bezogenen Kundmachung nicht gehörig bezeichnet ist, werden zurück gewiesen werden.

Auf Grundflächen unter Zweihundert Quadrat-Klaftern werden Anbau-Bewilligungen nicht erheilt, so wie auch Gemeinden, welche nicht wenigstens fünf Joch mit Tabak bestellen, zum Tabakbau nicht zugelassen werden.

Diejenigen, welche ohne erhaltener Bewilligung anbauen oder größere Grundflächen mit Tabak bestellen, als in der Bewilligung ausgedrückt ist, oder eine andere Gattung Tabak bauen als jene, auf welche die Bewilligung lautet, oder endlich jene, welche ungerechtfertigt unter der licencirten Tabakbau-Acta zurückbleiben, haben die Ahndung nach den bestehenden Gesetzen, nach Umständen die Entziehung der Anbau-Bewilligung zu gewärtigen.

Bezüglich der Einlös-Preise für das Jahr 1875/1876, der Frachtvergütung, danu in Absicht auf das bei der Einlösung einzuhaltende Verfahren wird auf die gedruckte Kundmachung vom 26ten März 1875 Z. 13.390 gewiesen.

Lemberg am 19 November 1875.

(4673 1-3)

**Warunki:**

Cena wywołania 270 złr. a. w wadium 100/0.

Na dwóch pierwszych terminach rze-czona część realności tylko za cenę szacunkową lub wyżej takowej, na trzecim ter-

**(4661 1-3) E d y k t.**

L. 3955. C. k. Sąd powiatowy w Krakowcu ogłasza, że na zaspokojenie wierzytelności Ruty Platz 53 złr. w. a. z pn. odbędzie się dnia 7 grudnia, 23 grudnia 1875 i 11 stycznia 1876 o godzinie 10tej przed południem w zabudowaniu tutejszego sądu publiczna przymusowa sprzedaż realności nieobjętej spadkowej masy Mateusza Kocera pod l. k. 51/54 w Gnojnickiej Woli położonej ciała tabularnego nie stanowiącej z tem że ta realność na pierwszych dwóch terminach tylko za lub wyżej ceny szacunkowej, na trzecim zaś i niżej niej sprzedaną będzie

Cenę wywołania stanowi wartość szacunkowa 240 złr. w. a., resztę warunków licytacyjnych, tudzież akta opisanego i oszacowania można przejrzeć w registraturze.

Z c. k. Sądu powiatowego.

Krakowiec 15 sierpnia 1875.

Ч. 2175.

**ОБВѢЩЕНІЕ**

ц. к. финансовой дирекции краевой для Галиции.

Выкупно тютюневого въ 1875 г. въ Галиции зєбраного листа розпочнеться са дня 1. Декемврія 1875 г. и отвѣвати са вѣдетъ отъ того часа въ Зарадѣ закупна тютюна въ Ягальницѣ ажъ до 21. Января 1876 г., а въ Зарадѣ закупна тютюна въ Манастерискаль только до конца Декемврія 1875 г., а въ Зарадѣ закупна тютюна въ Заблотовѣ ажъ до 4. Февраля 1876 г.; кроме того отвѣдетъ са выкупно тютюневого въ 1875 г. на Буковинѣ зєбраного листа черезъ особную комисію до закупна тютюна въ Радовцахъ и въ Лужаняхъ, и то въ первомъ мѣстѣ отъ 1. до 13. Декемврія 1875 г., а въ остатномъ отъ 15. до 23. Декемврія 1875.

Освѣдченія взглядомъ оуправленія тютюна на годъ 1876 мають са найдалше до конца Февраля 1876 надослати, и въ нихже грѣнта до оуправленія тютюна назначеніи вѣдала освѣщенія зъ дня 3. Паздерника 1865 рокъ Ч. 31.912 означити.

Они могутъ подчасъ требанія закупна оуправазничовъ назначенныхъ для выкупна, и загално оуправленія финансовой стражи выти внесеными.

Освѣдченія, которіи по исполненію речинци подадуть са, або въ которыхъ грѣнта до оуправленія тютюна назначенный вѣдала освѣщенія належито не означити са, не вѣдуть оувзглядненными.

На просторонахъ низше двѣста квадратомыхъ сажней, позволенія на садженію тютюна не вѣдуть оудѣлены, яко и тѣн громады, которіи наименше пять морговъ тютюномъ не насаждають, ко оуправленію тютюна не вѣдуть приидченными.

Тѣн, которіи не отримавши позволенія, тютюна садать, или вѣдальши простороны тютюномъ оуправляють, нежели въ позволенію выражено есть, або инный родъ тютюна садать, или той, на который позволеніе опѣваеть, або которіи цѣлый грѣнтъ въ позволенію содерженный не оуправдленіишиса не насаждають, мають са оукаранья вѣдала свѣдѣстѣюцихъ предписанья до оооачности оутратъ позволенія до дальшого садженя тютюна ооавалати.

Относно цѣны выкупна за рокъ 1875/1876, вынагородженія за отвѣтвеніе, яко и со взгляду на постѣпованіе маючое са при выкупнѣ заховати, оуказде са на освѣщеніе зъ дня 26. Марта 1875 Ч. 13.390.

Львѣвъ дня 19. Листопада 1875.

minie zaś i niżej ceny szacunkowej sprzedana zostanie.

Szczegółowe warunki licytacji, akta zastawnego opisanego i oszacowania wolno do przegladu w tut. sąd. registraturze.

Dla niewiadomych i nieobecnych wierzycieli ustanowiony kuratorem Notaryus Prascbil w Lubaczowie.

Cieszanów 27 grudnia 1874.

**Edykt.**

L. 1696. C. k. Sąd obwodowy w Samborze podaje niniejszem do wiadomości, że w celu wydobycia wywalczonej przez Wiktorję Gwoździecką przeciw Wojciechowi i Agnieszce Piechowiczom resztującej należności w kwocie 643 złr. a. w. z pn. przedsięwzięciem przymusową licytacją sprzedaż do dłużników należących w Tabuli krajowej Dom 499 p. 173 zapisanej majątku pod nazwą „młyn i 205 kwadr. sążni gruntu“ z dóbr Czerchawa w powiecie Samborskim położonych wydzielonej w następujących trzech terminach: na dniu 22. grudnia 1875, na dniu 26. stycznia 1876 i na dniu 24. lutego 1876 zawsze o 10. godzinie rano w sali audytorialnej Sądu obwodowego, jednak nie niżej ceny wywołania 5188 złr. 50 ct. w. a. jako ceny szacunkowej.

Wadium złożone się mające wynosi 10/0 ceny wywołania.

Resztę warunków, tudzież akt oszacowania przejrzyć mogą chęć kupienia mający w registraturze tutejszego sądu.

O tej licytacji zawiadamia się wszystkie osoby, któreby po dniu 5. października 1875 za pośrednictwem Tabuli krajowej jakie prawa na majątkości sprzedać się mającej uzyskali z tym dodatkiem, iż dla ich zastępstwa kurator w osobie adwokata Dra Kohona postanowiony został.

Sambor dnia 2 listopada 1875.

**Edykt.**

L. 13848: Samborski c. k. Sąd obwodowy podaje do wiadomości że na zaspokojenie pretensyi Alfreda Hausnera w kwocie 20500 złr. w. a. z 50.0 odsetkami od 28. lutego 1868 bieżącymi i kosztami egzekucyjnymi w kwotach 13 złr 12 ct. 12 złr 9 ct. 9 złr 53 ct. 15 złr 52 ct. i 58 złr. 02 ct. w. a. przedsięwzięciem egzekucyjną sprzedaż przez publiczną licytację dóbr Korczyu I II III IV. i Kruzelnica w galicyjskiej tabuli krajowej wpisanych a jak Dom 48. pag. 363, 373, 359 Dom 21 pag. 349 i Dom. 42 pag. 67 dłużnika Franciszka Smolki własnych — teje pretensyi za hipotekę służących i w Starostwie Stryjskiem położonych — w dwóch terminach na dniu 14. stycznia 1876 i 12. lutego 1876 każde go razu o godzinie 10 rano w sali rozpraw tego sądu.

Cena wywołania jest kwota 183346 złr. w. a. niżej takiej dobra te przy tych dwóch terminach sprzedane nie będą.

Gdyby jednak w tych dwóch terminach sprzedaż nie nastąpiła, wyznacza zarazem termin do ustanowienia ułatwiających kupno warunków na d. u. 12. lutego 1876 o godzinie 4. po południu — wzywając dłużnika i wierzycieli hipotecznych z tą uwagą że niestający jako do większości głosów jawiących się przystępującej uważani będą.

Wadium wynosi kwotę 18.400 złr. w. a. w gotówce lub w książeczkach galicyjskiej kasy oszczędności, bądź w listach zastawnych galicyjskiego Towarzystwa kredytowego lub austriackiego banku narodowego albo też w galicyjskich obligacjach indemnizacyjnych wedle ostatniego tychże kursu w Gazecie Lwowskiej lub Wiedeńskiej notowanego. Resztę warunków licytacyjnych — akt oszacowania i wyciąg hipoteczny można przejrzyć, lub w odpisie podnieść w tutejszosądowej registraturze.

Dla wierzycieli hipotecznych a to mas leżących Antonij Teresy z Siedmiogrodzkiej Miskiej, Eleonory Katarzyny z Siedmiogrodzkiej Midowiczowej i s. p. Walentego Piłkiewicza — dla z życia i miejsca pobytu nieznanego Marceliego Bilińskiego, Innocentego Lenczewskiego i St. fana Pawkiewicza tudzież dla wszystkich wierzycieli którzyby po wydaniu wyciągu tabularnego t. j. po dniu 8. czerwca 1875 prawo hipoteki uzyskali i dla wszystkich wierzycieli, którzyby uchwała licytacyjna lub też którakolwiek z późniejszych uchwał z jakiego bądź powodu wczesniej lub też wcale nie doreczoną być niemogła, ustanowiony został kuratorem p. adwokat Dr. Wołosiński zaś zastępcą tegoż p. adw. Dr. Badziewski.

Z c. k. Sądu obwodowego.

Sambor dnia 28. września 1875

**Edykt.**

L. 8160 C. k. Sąd obwodowy zawiadamia niniejszym edyktem z życia i miejsca pobytu nieznaną Anakletę Lenczewską, Innocentego Lenczewskiego, Aleksandra Lenczewskiego, Franciszka Jana dw. im Lenczewskiego, Chaima Izaaka Birnbauma Mojżesza Pepes, Piotra Dóbrskiego, Piotra Antoniego Mochackiego i masę spadkową s. p. Juliana Romanowicza, a względnie tegoż spadkobierców, że przeciw nim i c. Prokuratorzy skarbu we Lwowie, Aleksandra Mironowiczowa, Teofil Mironowicz tudzież Euzebiusz i Eugenia Kowalscy o zintabulowanie wykreślenia ze stanu biernego część i dóbr Obelucy, niegdys do Teresy hr. Sie-

rałowskiej należących sum 30, 200, 100, 100 i 100 dukatów Dom. 135 pag. 277 i 278 n. 9, 93 i 94 intabulowanych a to wraz z wszystkimi procentami i kosztami i następującymi nadcieżarami:

1. Suma 524 złr. m. k. I. 290 p. 72 i 73 n. 1 on. I 293 p. 223 n. 1 on. i Dom. 422 pag. 13 n. 136 on. na rzecz masy spadkowej Juliana Romanowicza prenotowaną wraz nadcieżarami a) uchwałą odmowną I. 297 p. 283 n. 1 on. na rzecz Piotra Dóbrskiego, b) sumę 437 złr. m. k. I 297, pag 283 n. 2 on. contr. ant.: 20 p 405 n. 33 on. na rzecz Piotra Antoniego Mochackiego. c) Odmowną uchwałą J. 297 p. 283 n. 3 on. na rzecz Piotra Dóbrskiego; d) należnością stepową 2 złr 45 ct. m. k. J. 297 p. 283 n. 4 on. e) należnościami sądowymi w łącznej kwocie 267 złr. 36 1/2 ct. m. k. J. 297 p. 284 n. 5 on.
2. Sumą 2.5 złr. m. k. Inst. 290 pag 72 n. 2 on i Inst 293 p. 223 n. 2 on. na rzecz Mojżesza Pepes intabulowaną
3. Należnościami rządowymi 72 złr. 34 1/2 ct. m. k. 29 złr. 39 ct. w. a. 3 zł. 81 ct. w. a. Inst. 290 pag. 72 n. 3 ct. 4 on. intabulowanemi.
4. Należnością rządową 43 złr. 3 ent. m. k. Inst. 290 pag. 319 n. 5 on. i Inst. 293 pag. 435 n. 6 on intabulowaną
5. Sumę 228 duk. In. 293, pag. 223 n. 1 1/2 on na rzecz Izaaka Chaima Birnbaum intabulowaną.
6. Odpowiedzialnością za taksy rządowe Inst. 293 p. 434 n. 3 on.
7. Karą rządową 1 złr 3 ent. m. k. i kosztami egzekucyj 3 złr. 55 ent. m. k. Inst. 293 p. 223 n. 4 on.
8. Taksami rządowymi w kwocie łącznej 43 złr 49 1/2 ct. m. k. Inst 293 pag. 223 n. 5 on pod dniem 14 września 1875 l. 8160 pozew wnieśli, które do postępowania pisemnego z terminem 90 dniowym ku wniesieniu o bronę uchwałą równocześnie został dekretowany.

Gdy miejsce pobytu pozwanych rzeczonych jest niewiadome przeto c. k. Sąd obwodowy w Złoczowie, w celu zastępowania tychże w tym sporze, na ich koszt i niebezpieczeństwo tutejszego adw. dr. Wesołowskiego z substytucją tutejszego adw. dr. Billeta na kuratora nieobecnych ustanowił z którym spór wytoczony, według ustawy postępowania sądowego w Galicyi obowiązującego przeprowadzonym będzie.

Upomina się niniejszym edyktem pozwanych aby w wyz. oznaczonym czasie albo sami się zgłosili albo też potrzebne dowody prawne ustanowionemu dla nich zastępcy udzielili wreszcie innego obrońcę sobie wybrali i o tem sądowi tutejszemu donieśli, w ogóle zaś aby wszelkich możebnych dla obrony środków prawnych użyli, w przeciwnym bowiem razie wynikłe z zaniebdania skutki sami sobie przypisać by musieli.

Złoczów dnia 23. października 1875.

**Edykt.**

L. 15296. C. k. Sąd krajowy wyższy w Krakowie w myśl ustawy z dnia 25 lipca 1871 nr. 96. Dz. u. p. podaje niniejszym edyktem do powszechnej wiadomości, że projekt nowych ksiąg hipotecznych (gruntowych) dla gmin katastralnych w okręgu c. k. Sądu powiatowego del. miejs. w Krakowie, jako to dla gmin: Żelazowice, Sulechów, Grębów, Prussy, Wadów, Garlica murwana Branice z osadami: Chałupki, H. dendry, Stryjów i Wola rusiecka, według powołanej wyżej ustawy, tudzież ustawy hipotecznej powszechnej z dnia 25. lipca 1871 nr. 95. D. p. p. ustawy krajowej z dnia 20. marca 1874 nr. 29. Dz. u. p. i rozporządzeń krajowych i rozporządzenia ministerstwa sprawiedliwości z 18. maja 1874 nr. 43. Dz. u. p. i rozporządzeń krajowych utworzony i wygotowany za nowe księgi gruntowe czyli hipoteczne dla tychże gmin, poczynając od dnia 1. grudnia 1875 uważanym będzie, że od tegoż dnia wolno jest każdemu z interesowanych przejrzyć te nowe księgi w c. k. Sądzie powiatowym del. miejskim w Krakowie i że od tegoż dnia wszelkie nowe prawa czy to własności, czy zastawu czy jakiegobądź inne prawo hipoteczne odnoszące się do nieruchomości do księgi hipotecznej (gruntowej) wpisanych, nie inaczej jak przez wniesienie do nowej księgi hipotecznej czyli gruntowej może być nabyte, ograniczone, przeniezione lub z nich wykreślone.

Zarządzając oraz i wprowadzając dalsze postępowanie w celu sprostowania i ustatowania tego projektu ksiąg hipotecznych c. k. Sąd krajowy wyższy wzywa niniejszym:

- a) tych wszystkich, którzyby na podstawie jakiego prawa przed otwarciem tych nowych ksiąg nabyt-go chcieli uzyskać jako zmianę wpisów hipotecznych, od-

noszących się do stosunków własności lub posiadania a to bez różnicy czyby ta zmiana dotyczyła dopisania, odpisania lub przepisania czy sprostowania w oznaczeniu nieruchomości, czy połączenia ciał hipotecznych a w ogóle w jakibądź sposób nastąpić miała.

b) tych wszystkich, którzyby już przed otwarciem tych nowych ksiąg hipotecznych nabyli do której z tych nieruchomości lub do jej części jakie prawa zastawu, służebności lub w ogóle jakie inne prawa do wpisu hipotecznego uprzywilejowane, o ile te prawa jako do dawniejszego stanu biernego należące być miały, a jednak przy założeniu nowej księgi hipotecznej (gruntowej) i utworzeniu wykazu hipotecznego wpisane tam nie zostały, aby z temi swemi prawami zgłosili się do c. k. Sądu powiatowego del. miejskiego w Krakowie do dnia 31. Grudnia 1876, gdyż prawnym skutkiem zaniebdania lub uchybienia tego terminu przedłużonego jest utrata prawa do poszukiwania swoich pretensyi przeciw osobom trzecim, które prawo hipoteczne na podstawie wpisów, w nowej księdze hipotecznej zamieszczonych, a niezaprzeczonych w dobrej wierze nabyły.

Ostrzega się prztem, że przeciw zaniebdaniu tego terminu edyktałnego nie ma miejsca przywrócenia do pierwszego stanu, że przedłużenie tego terminu dla żadnej strony jest niedopuszczalne i że nawet chociażby prawo mające być zgłoszonem było już zamieszczonem w dawniejszej księdze hipotecznej (gruntowej), w miejsce której nowa księga hipoteczna wstępuje albo z jakiej rezolucyi sądowej było widoczne, albo chociażby strona wniosła podanie lub przed Sąd już wytoczyła spór o uzyskanie tego prawa, nie uważa to nikogo od obowiązku zgłoszenia się w przepisany terminie ze swemi powz. pomienionemi prawami i rozszczeniami.

Kraków, 18. listopada 1875.

**Edykt.**

L. 27267. C. k. Sąd krajowy w Krakowie zawiadamia niniejszym edyktem B. Bette-ra, że przeciw niemu p. J. Cenzor wniósł pozew wekslowy de praes 16 listopada 1875, l. 27.07, o zapłacenie kwoty 357 złr. z pn. w załatwieniu którego pod dniem dzisiejszym nakaz zapłaty z zastrzeżeniem trzechdniowego terminu do wniesienia zarzutów wydany został.

Gdy miejsce pobytu pozwanego B. Bette-ra nie jest wiadome, przeto c. k. Sąd w celu zastępowania pozwanego, mianował na koszt i niebezpieczeństwo tegoż, tutejszego adwokata Dr. Czesznaka z substytucją adw. Dr. Wędrychowskiego kuratorem ad actum, z którym spór wytoczony przeprowadzonym będzie.

Zaleca się zatem niniejszym edyktem pozwanemu, aby w wyz. oznaczonym czasie albo sam stanął, lub też potrzebne dokumenta ustanowionemu dla niego zastępcy udzielił, wreszcie innego obrońcę sobie wybrał i o tem ces. król. sądowi doniósł, w ogóle zaś aby wszelkich możebnych do obrony środków prawnych użył, w razie bowiem przeciwnym wynikłe z zaniebdania skutki sam sobie przypisać by musiał.

Kraków dnia 17. listopada 1875.

**Edykt.**

L. 13673. Stanisławowski c. k. Sąd obwodowy zawiadamia niniejszym Matiasza Kohona z miejsca pobytu niewiadomego, że Antoni Passakas zapozwał go na dniu 27. października 1875 do l. 13673 o zapłacenie kwoty 50 złr. w. a. pn. z wekslu z daty Petryłów 26. lutego 1873 w skutek czego nakaz zapłaty tej kwoty wydano i ustanowionemu dla Matiasza Kohona kuratorowi adwokatowi dr. Eminowiczowi doręczono Ma zatem wspomniany Matias Kohon ustanowionemu dlań kuratorowi wczesniej potrzebną udzielić informację, lub innego zastępcę sądowi podać, inaczej bowiem wynikłe ząd złe skutki sam sobie przypisać będzie musiał.

Stanisławów 3. listopada 1875.

**Ogłoszenie konkursu.**

L. 2096. C. k. Rada szkolna okręgu Wadowickiego rozpisuje konkurs na następujące posady nauczycielskie:

- Przy szkołach 4 klasowych
1. w Andrychowice posada nauczyciela kierującego z płacą 450 złr. remuneracją 50 złr. i pomieszkaniem, nauczyciela z płacą 450 złr.
  2. w Kętach szkoła żeńska 2 posady nauczycielek młodszych z płacą po 270 zł.
  3. w Zatorze, 2 posady nauczycieli po 300 złr. i posada młodszego nauczyciela 200 złr.
- Przy szkołach 3 klasowych
4. w Lipniku 2 posady nauczycieli z płacą po 500 złr. w. a. (język wykładowy niemiecki);

5. w Jeleśni, posada nauczyciela z płacą 400 złr. i nauczyciela młodszego z płacą 200 złr;

- Przy szkołach 2 klasowych
6. w Bestwiate, posada nauczyciela kierującego z płacą 400 złr. remuneracją 50 złr. i wolnem mieszkaniem; posada młodszego nauczyciela z płacą 240 złr.
  7. w Hałcnowie, posada nauczyciela młodszego z płacą 240 złr. (język wykładowy niemiecki);
  8. w Miłowce, posada młodszego nauczyciela z płacą 270 złr;
  9. w Slemieniu, posada nauczyciela młodszego z płacą 200 złr;
  10. w Izdebniku, posada nauczyciela młodszego z płacą 200 złr;
  11. w Sułkowicach posada nauczyciela młodszego z płacą 240 złr;

Przy szkołach jednoklasowych

12. w Dankowicach,
13. w Łękać,
14. w Witkowicach,
15. w Krzęcinie,
16. w Leńczach górnych,
17. w Macharzu,
18. w Radocy,
19. w Woźnikach,
20. w Głogoczowie,
21. w Grzechyni,
22. w Jaworniku,
23. w Krzyszkowicach,
24. w Osielcu,
25. w Rabce,
26. w Trzebiniu,
27. w Trzemesni.
28. w Koszarawie i
29. w Sidzynie, posada nauczyciela z płacą po 400 złr. i wolnem mieszkaniem.

Przy szkołach filialnych

30. w Tarnawie,
  31. w Szarem,
  32. w Rabie wyżnej, posada nauczyciela z płacą po 250 złr. i wolnem mieszkaniem
- Wszędzie prezentuje Rada szkolna miejscowa.

Podania, w potrzebne zaopatrzone dokumenta wnosić należy przez swą przełożoną władzę do c. k. Rady szkolnej okręgowej, najpóźniej do sześciu tygodni.

Wadowice, dnia 19 listopada 1875.

**Edykt.**

L. 56463. C. k. Sąd krajowy we Lwowie niniejszym edyktem wiadomo czyni iż Edward Gottleb przeciw Wincentemu Szopińskiemu z miejsca pobytu niewiadomego niemniej z miejsca pobytu i życia niewiadomym spadkobiercom i prawonabywcom tegoż pod dniem 25 października 1875 L. 56463 pozew wniósł i o pomoc sądową prosił, w skutek czego pozew uchwałą z dnia 29 października 1875 L. 56463 do pisemnego postępowania dekretowana ponieważ miejsce pobytu pozwanego Wincentego Szopińskiego nie mniej tegoż spadkobiercy i prawonabywcy sądowi nie są wiadomi a zatem c. k. Sąd krajowy do zastępowania i na tychże koszt i szkole tutejszego adwokata Dra Rogalskiego ze substytucją adw. Dra Majewskiego kuratorem mianował, z którym niniejsza sprawa wedle ustawy sądowej dla Galicyi przepisanej przeprowadzoną będzie.

Niniejszym więc edyktem wzywa się zapozwanego niemniej też spadkobierców i prawonabywców tegoż aby w należyłym czasie osobście stanęli, lub potrzebne tytuły prawne ustanowionemu zastępcy udzielił, lub innego zastępcę wybrali i sądowi oznajmili słowem stosownych do obrony środków użyli, gdyż wynikające z zaniebdania skutki sami sobie przypisać będą musieli.

Lwów dnia 29 października 1875.

**Edykt.**

L. 25653. C. k. Sąd krajowy zawiadamia niniejszym edyktem masę Jana Kleina i niewiadomą z życia i miejsca pobytu Magdaleny Klein tudzież ich spadkobierców i prawonabywców z imienia i miejsca pobytu niewiadomych, iż przeciw nim Konstanty Bielki pod d. 26. października 1875 wytoczył pozew do L. 25653 o orzeczenie iż prawo pozwanych do żądania zapłaty kwoty 508 złp. i procentów 50% w stanie biernym realności l. 38 dz. V. (71 Gm. VII) w Krakowie na rzecz masy Jana Kleina zaintabulowanej przez przedawnienie zgąsto i o extabulację takowego w załatwieniu którego polecono pozwanym wniesienie obrony w dniach 90.

Gdy miejsce pobytu pozwanych wiadomem nie jest, przeto c. k. Sąd krajowy w celu zastępowania pozwanych na koszt i niebezpieczeństwo ich adwokata Wędrychowskiego kuratorem nieobecnych ustanowił z którym spór wytoczony według ustawy postępowania sądowego w Galicyi obowiązującego przeprowadzonym będzie.

Kraków 29. października 1875.

posada nauczyciela z płacą po 300 złr. i wolnem mieszkaniem;

(4562 2-3) **E d y k t.**

L. 23890. C. k. Sąd krajowy krakowski zawiadamia niniejszym niewiadomego z miejsca pobytu Jakóba Kleinbergera, że przeciw niemu, Naftalemu Reichowi, Bernardowi Weissbergowi i Rozalii Warschau-er — wnieśli Kazimierz i Magdalena Tatarczuchowie w dniu 19. lipca 1875 r. do l. 17255 skargę o orzeczenie;

1. Że postanowienie w skrypcie A przed Notaryuszem Aleksandrem Siedleckim przez Kazimierza i Magdaleny Tatarczuchów dnia 23. lipca 1872 na sumę pożyczkową zhr. 8000 w. a. na rzecz Jakóba Kleinbergera, zeznanym w punkcie 4 umieszczone że Kazimierz i Magdalena Tatarczuchowie gdyby jakiegokolwiek raty procentowej od sumy pożyczkowej 8000 zhr. w umówionym dniu w zupełności nie zapłacili, natenczas obowiązani będą nadal od dnia uchybienia raty procentowej od samego kapitału opłacać podwyższony na cztery od sta procent miesięcznie czyli po 320 zhr. w. a. za każdy miesiąc, jest nieważnym, że a zatem powodowie nie są obowiązani opłacać tak podwyższony procent od dnia 24 stycznia 1873 roku lecz tylko prawny procent 6% rocznie.

2. Że prawo zastawu dla tego ewentualnego na 40% miesięcznie podwyższonego procentu od sumy 8000 zhr. w stanie biernym realności w Krakowie pod l. 295 Dz. I. w Ks. Główn. Gm. IV. vol. nov. 4 pag. 36 u. 57 et 60, 67, 74 on. i w odnośnych pozycjach intabulowane, extabulowane względnie do procentu prawnego po 6% rocznie ograniczone, być ma — dalej zawiadamia Jakóba Kleinbergera że mocą uchwały tutejszósądowej z dnia 27 sierpnia 1875 L. 17255 do wniesienia obrony pisemnej na ową skargę, zakreślono pozwanym termin 30 dni pod rygorem §. 32 U. S. że mocą uchwały t. s. z dnia 13 sierpnia 1875 L. 17260 dozwolono zanotowania powyższej skargi w stanie biernym realności Nr. 295 Dz. I. w Krakowie przy odnośnych pozycjach — wreszcie że dla Jakóba Kleinbergera ustanowiono kuratora w osobie tut. adw. Dra Blatteisa z substytucją tut. adw. Dra Czesznaka i temuż rubrykę skargi z dekretacją, tudzież rozucyę do L. 17260 doręczono. Poleca zatem Jakóbowi Kleinbergerowi, ażeby w terminie 90 dni, albo sam w Sądzie stanął, albo potrzebnej informacji ustanowionemu dlań kuratorowi udzielił, albo innego zastępcę sobie obrał i o tem Sądowi doniósł, w ogóle wszelkich dozwolonych środków obronnych użył, gdyż wynikię z zaniedbania skutki, sam sobie tylko przypisać by musiał.

Kraków dnia 8. października 1875.

(4638 —3) **E d y k t.** L. 18740

Ces. król. Sąd krajowy w Krakowie zawiadamia niniejszym Edyktem p. Reisle Steif żonę Seliga Steifa że wskutek podania Hirscha Jakóba Rosenzweiga dozwoloną została uchwała z dnia 11go czerwca 1875 L. 13360 extabulacja intabulowanego w stanie biernym realności pod L. 122 dz. VIII. (193. gm. X.) w poz. 4 on. na rzecz jej prawa zastawu dla sumy 180 zł. a. w. jako reszty ceny kupna tejże realności.

Gdy miejsce pobytu Reisle Steif wiadomem nie jest i powyższa uchwała doręczoną jej być nie może, przeto c. k. Sąd w celu doręczenia takowej na koszt i niebezpieczeństwo jej tutejszego adwokata Dr. Kaufmanna z zastępstwem adwokata Dr. Blatteisa kuratorem nieobecną ustanowił i temuż rzezoną uchwałę doręczył.

Kraków dnia 3. września 1875.

(4614 —3) **Obwieszczenie.**

L. 10649. Uchwałą c. k. Sądu obwodowego w Ta nopolu z dnia 18go października 1875 l. 11821 został p. Józef Posuchowski za marnotrawcę uznany i dla tegoż kurator w osobie księdza Franciszka Posuchowskiego rz. kat. Proboszcza w Złoczowie ustanowiony.

Z c. k. miejsk. del. Sądu.

Tarnopol dnia 30. października 1875.

(4621 —3)

**Obwieszczenie.**

L. 1423 Celem zapewnienia dostawy potrzeb dla więźniów c. k. Sądu obwodowego w Rzeszowie na rok 1876 odbędzie się dnia 6. grudnia 1875 o godzinie 9tej z rana licytacja in minus jako to:

	złożyć się mające wadyum zhr.
1100-32 metrów czyli 1415 łokci drelichu na odzież aresztancką	
1381-76 " " 1778 " płótna " koszule	
1081-08 " " 1389 <sup>3</sup> / <sub>8</sub> " " " gacie	
26-24 " " 34 " " " chustki dla kobiet	
65-92 " " 85 " " " fartuszki	
1389-50 " " 1786 <sup>4</sup> / <sub>8</sub> " " " prześcieradła	329
138-84 " " 178 " " " ręczniki	
640-50 " " 823 <sup>2</sup> / <sub>4</sub> " " " sienniki	
256-65 " " 331 <sup>4</sup> / <sub>8</sub> " " " zagłówek	
150 par trzewików z okuciem do smarowania	
12 par pantofli skórzanych	
453-22 metrów kub. czyli 133 <sup>3</sup> / <sub>8</sub> sągów drzewa opałowego bukowego	147
1562-239 kilogramów nafty	
30 " świec łojowych	
220 " mydła	69
100 " smalcu do obuwia	
24-116 metrów knotu bawełnianego	
11430 kilogramów czyli 304 083 cnt. słomy żytniej długiej	24
różne artykuły do naprawy odzieży, obuwia i pościeli, tudzież inne pomniejsze potrzeby dla domu więziennego	32
robót blacharskich	11
" ślusarskich	30
" kowalskich	4
wyrobów bednarskich	14

Warunki licytacyjne przejrzane być mogą w tutejszym Sądzie. Oferty zaopatrzone w wadja przyjmować będzie komisya do zamknięcia licytacji.

Prezydum ces. król. Sądu obwodowego.

Rzeszów dnia 18 listopada 1875.

(4649 —3)

**W y k a z**

L. 19083.

wydzierżawić się mającego dodatku konsumcyjnego w niżej poszczególnionych okręgach dzierżawnych wraz z przynależnymi miejscowościami na czas od 1. stycznia 1876 do końca grudnia 1876 z prawem przedłużenia tej dzierżawy milcząco na dalsze dwa lata to jest do końca grudnia 1878 lub bezwarunkowo na lat trzy to jest, od 1. stycznia 1875 do końca grudnia 1878-

Nazwa okręgu dzierżawnego	Podatek konsumcyjny pobierający się ma wedle taryfy	Do wydzierżawienia podatek konsumcyjny od	Cena wywołania czyli roczny czynsz		Wadyum ma być złożone w kwocie		Rok miesiąc i dzień w którym licytacja odbywać się będzie	Władza i miejsce gdzie licytacja odbywać się będzie
			zhr.	ct	zhr.	ct		
Sokal	III	mięsa	2801	—	281	—	7. grudnia 1875.	w c. k. powiatowej Dyrekcji skarbu w Brodach.
Witków	III	"	620	80	63	—		
Brody	I III	"	22222	—	2222	—		

Brody dnia 18. listopada 1875.

(4583 —3) **E d y k t.**

L. 58480. C. k. Sąd krajowy we Lwowie wiadomo czyni, iż wskutek podania p. Ozyasa Walek Kurzera przeciw p. Tytusowi Korosteńskiemu i Igaacemu Majewskiemu z dnia 5. listopada 1875 do liczby 58480 wydanym został nakaz zapłaty sumy 205 zł.

Powyższa uchwała doręcza się z życia i miejsca pobytu niewiadomemu p. Tytusowi Korosteńskiemu do rąk równocześnie w osobie p. adwokata Dra Kuczkiewicza z zastępstwem p. adwokata Dra Józefa Smolki ustanowionego kuratora.

Wzywamy niniejszym edyktem p. Tytusa Korosteńskiego, aby w należytych czasie u ustanowionego kuratora, lub też w sądzie osobiście, albo przez innego zastępcę się zgłosił i celem przestrzegania swoich praw stosownych środków użył, ileże z naniechania wyniknąć mogące niekorzystne skutki sobie przypisać będzie musiał.

Lwów dnia 12. listopada 1875.

(4636 —3) **E d y k t.**

L. 56147. C. k. Sąd krajowy we Lwowie wiadomo czyni, że wskutek podania Wiktora Bagińskiego do prot. 2. maja 1875 do l. 2312 o zainstabulowanie wykreślenia sumy 250 zł. m. k. z pn. ze stanu biernego połowy dóbr Kołodziejowa do masy Leona Bagińskiego należącej, uchwałą z dnia 15go maja 1875 l. 23812 prenotacja tego wykreślenia dozwoloną została.

Powyższą uchwałę doręcza się niewiadomemu z życia i miejsca pobytu Ozerowi Rothfeldowi do rąk ustanowionego kuratora adwokata Dra Józefa Kohna z zastępstwem adwokata Dra Wilhelma Zukra, o czym się tegoż Ozera Rothfelda niniejszym edyktem uwiadamia, z wezwaniem, aby w swoim czasie u swego kuratora lub Sądzie tutejszym osobiście lub przez innego zastępcę się zgłosił, gdyż w razie przeciwnym wyniknąć mogące złe skutki sam sobie przypisać będzie musiał.

Z c. k. Sądu krajowego.

Lwów dnia 30go października 1875.

(4602 —3) **E d y k t.**

L. 10642. C. k. Sąd powiatowy delegowany miejski w Rzeszowie zawiadamia, iż celem zaspokojenia pretensyi Maryi Olech w kwocie 20 zhr. z pn. odbędzie w dniu 14 grudnia 1875 w dniu 18. stycznia 1876 w dniu 18. lutego 1876 publiczna sprzedaż realności Józefa Katra własnej pod l. 47 w Krasnem położonej z tem, że na pierwszym i drugim terminie realność ta za lub wyżej ceny szacunkowej, na trzecim zaś i niżej takowej najwięcej ofiarującemu sprzedana zostanie.

Jako cenę wywołania przyjęto wartość szacunkową tejeż w kwocie 80 zhr., wadyum wynosi 8 zhr.

Rzeszów 11. września 1875.

(4642 —3) **Obwieszczenie.**

L. 2663. C. k. Sąd krajowy w Krakowie uznał Jana Pieniżka z Radziszowa marnotrawcą. Kuratorem dla niego mianowano Jana Pajęka z Radziszowa.

C. k. Sąd powiatowy.

Skawina 28go października 1875.

(4563 —3) **E d y k t.**

L. 12823. C. k. Sąd krajowy dla Leona Gajdzińskiego we Francyi w niewiadomem miejscu zamieszkałego ustanawia adw. Czesnaka ze substyt. adw. Blatteisa kuratorem ad actum doręczenia rezolucyi tabularnej z d. 19. grudnia 1874 L. 32560, którą intabulacji Stefana Zamojskiego za właściciela 1/14 części realności pod l. 22 gm. VI. w Krakowie Leona Gajdzińskiego własnej dozwolono.

O czym z miejsca pobytu niewiadomego Leona Gajdzińskiego zawiadamia z tem, by środki obrony kuratorowi udzielił, lub innego pełnomocnika ustanowił, w razie przeciwnym szkodliwe skutki zaniedbania sam sobie przypisze.

Kraków dnia 2. lipca 1875.

(4566 —3) **E d y k t.**

L. 17294. Samborski c. k. Sąd obwodowy zawiadamia niniejszym Jana Mazura z miejsca pobytu niewiadomego, że przeciw niemu nakaz płatniczy resztującej sumy wekslowej 100 zhr. w. a. z przyn. dnia 6. listopada 1875 l. 17294 na prośbę Mojżesza Reizes wydanym i ustanowionemu dla niego kuratorowi adwokatowi Dr. Budzynowskiemu doręczony został.

Wzywa się zatem tegoż nieobecnego pozwanego, aby ustanowionemu zastępcy potrzebne do obrony środki udzielił lub innego zastępcę sobie obrał i sądowi doniósł, gdyż niepomyślne skutki z zaniedbania tego wyniknąć mogące sam sobie przypisze.

Sambor 6. listopada 1875.

(4494 —3) **E d y k t.**

L. 12783. C. k. Sąd obwodowy w Stanisławowie zawiadamia niniejszym p. Antoninę Ocharską z miejsca pobytu niewiadomego, że Stanisławowska kasa oszczędności zapozwała ją na dniu 24. sierpnia 1875

do l. 10818 o zapłaceniu kwoty 400 zł. w. a. z pn. z wekslu z daty Stanisławów 31. marca 1875 wskutek czego nakaz zapłaty tej kwoty wydano i takowy ustanowionemu dla niej kuratorowi adwokatowi dr. Eminowiczowi doręczono.

Ma zatem wspomniona p. Antonina Ocharska ustanowionemu dla niejże kuratorowi wcześniej potrzebnej udzielić informacji lub innego zastępcę Sądowi podać, inaczej bowiem wynikię ząd złe skutki sama sobie przypisać będzie musiała.

Stanisławów 20. października 1875.

(4570 —3) **E d y k t.**

L. 13799. C. k. Sąd deleg. miejski w Krakowie podaje niniejszym do publicznej wiadomości, że celem zaspokojenia sumy pożyczkowej 1000 zhr. a względnie niespłaconej reszty 950 zhr. 62 cnt. w. a. z pn. odbędzie się na rzecz galicyjskiego zakładu kredytowego ziemskiego w Krakowie w tutejszym sądzie w trzech terminach dnia 22. grudnia 1875, 22. stycznia i 22. lutego 1876 każdą razą o godzinie 10tej rano egzekucyjna licytacja realności dłużników Jana i Julianny Bochenków pod l. kat 6. rep. 4 w Kuntorowicach w powiecie Krakowskim położonej nie stanowiącej ciała hipotecznego. Cena wywołania wynosi 2300 zhr. a wadyum 230 zhr. Protokół zastawniczego opisanie i warunki licytacyjne mogą być w tutejszósądowej registraturze przejrzane.

Kraków 28. października 1875.

(4532 —3) **E d y k t.**

L. 5439. C. k. Sąd obwodowy w Nowym Sączu w sprawie wekslowej p. Władysława Kamińskiego przeciw p. Julii hr. Ciechońskiej pto. 770 zł. w. a. z pn. dla pozwaney z powodu niewiadomego miejsca pobytu mianuje kuratorem ad actum p. Adw. Dr. Olszewskiego z substytucją p. Adw. Dr. Jarosza w Nowym Sączu i zarazem doręczenie wydanego nakazu zapłaty z dnia 12. Czerwca 1875 l. 3278 zarządza.

O czym się p. Julię hr. Ciechońską edyktalnie zawiadamia

Nowy Sącz dnia 30. października 1875.

**Doniesienia prywatne.**

**Podziękowanie.**

Za liczny udział w oddaniu ostatniej usługi s. p. synowi naszemu **Leonowi**, uczniowi VI klasy realnej, serdecznie składamy podziękowanie wszystkim pp. Profesorom i kolegom nieobszczyka, w szczególności zaś Wielobnemu księdzu katechezie Pawłowskiemu który mimo słotnego powietrza zwołki ucznia swego aż na ementarz odprowadził.

Lwów, 24 listopada 1875.

**Katarzyna i Radegund Obminscy.**

L. 4435. (4664 2-3)

**Obwieszczenie.**

Dyrekcya galicyjskiego Towarzystwa kredytowego ziemskiego obwieszcza niniejszem, że na podstawie §. 63. Ustaw, kapitał 46.154 zhr. 27 ct. w. a. listami zastawnymi, z większej sumy 47.400 zhr. w. a. na hipotekę dóbr Uherce zapłatyńskie, w powiecie Samborskim położonych, W. Państwa Franciszki i Jana Smalawskich własnych, z tego Towarzystwa wypożyczonej, z dniem 1 stycznia 1875 r. z odsetkami i należytościami podręcznymi, właścicielom tych dóbr wypożyczonych zostaje, z tym dodatkiem, ażeby w przeciągu sześciu miesięcy takowy pod rygorem egzekucyi, mianowicie licytacji dóbr hipotece podległych, do kasy Towarzystwa kredytowego ziemskiego był złożony.

We Lwowie, dnia 10 listopada 1875.

**Nakładem wydawnictwa**

„Gazety Lwowskiej“ opuściło prasę dzieło

**Olej i wosk ziemny**

w Galicyi przez Edwarda Windakiewicza

c. k. radcę górniczego i jest do nabycia w Administracyi

„Gazety Lwowskiej“

po cenie 2 zł. w. a.